

Št. 064

SEPTEMBER 2011

Številka prodajalca:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI TULICE

Odgovorna in izvršna urednica:
Mirjam Gostinčar
Pomočnica odgovorne urednice:
Špela Razpotnik
Tehnični uredniki:
Nina Vareško in Maja Vižintin
Uredniški odbor:
Bojan Dekleva, Tomislav Gruđen,
Luna Jurančič Šribar
Sodelavci uredništva:
Smiljana Bradonjič, Aleš Čelikovič, Arne Gorjanec,
Gregor B. Hann, Anica Kozjek, Roman Lasnik, Miran Možina,
Marko Nakrič, Žigažaga
Oblikovanje:
Karlo Medjugorac
Lektoriranje:
Anka Sladič
Ilustracije:
Ban, Marijan Černigoj, Miha Gračner, -Nik Knez,
Laura Ličer, Damjan Majkič, Severa, Tjaša Žurga
Fotografiji na ovitku:
Jaka Adamič, Dnevnik
Tisk:
Tiskarna Vovk
Izdajatelj:
Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvida 2 EUR.
Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:
Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: 059 022 503
E-pošta: info@kraljiulice.org
Spletna stran: www.kraljiulice.org
Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:
05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 300

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beram.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!
Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:
Mestna občina Ljubljana – Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve –
Ministrstvo za kulturo – Ministrstvo za zdravje – FIHO – Urad RS za enake možnosti

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Naložba v vaše prihodnost
Investing in your future
Financing social development

vsí drugačni
vsí enakopravni

Evropsko leto prostovoljstva 2011

Uvodnik:

KRASNI NOVI SVET ALI ČLOVEK PROTI SISTEMU

foto: osebni arhiv

Čudni časi. Čutimo vsi, pa ne vemo, kje bi zagrabili. No, ja, včasih se nam malo posveti. V malih stvarih vsakodnevnega življenja. Zadnjič parkiram avto »na črno«, kot po navadi, v uličici pred neko gostilno. Seveda se kot vsaka zavedna državljanka in državljan poskušam izogibati plačevanju parkirnih listkov. Saj ne, da ne bi hotela prispevati v občinsko blagajno. To pa že ne. Prispevala sem že več kot dovolj, ko sem plačevala kazni, ker sem prišla do avta malo prepozno, pa je preklemani listek že potekel. No, parkiram v tisti ulici, ki pa je tega dne čudno izpraznjena. Na pločniku ni nobenega avtomobila. Oglaš se mi šesti čut, pa se potolažim, da so ostali nelegalni »parkirjevalci« zagotovo na zasluženih dopustih. Zaklenem avto in zaslišim oddaljeno kričanje: »Ej, gospa, gospa, počak!« Najprej ignoriram, prvič zato, ker se še ne počutim gospa, drugič pa zato, ker imam navado, da se za vsemi vzkliki na ulici ne oziram. Saj vsi niti niso namenjeni meni. Ampak klicanje kar ne poneha: »Gospa, počak, počak!« »Tole pa je namenjeno meni,« pomislim. Ozrem se in iz bližnje novonastajajoče stavbe mi mahata dva delavca: »Pejt stran, pajk odvaža avtomobile!« »O, madona, ja, hvala, res!« In se spravim parkirat k sosednjemu bloku. Tole pa ni edina parkirniška, ki jo imam na zalogi. Nekoč, na primer, spet prepozno pridem do avta. S povišanim utripom pogledam, ali me slučajno spet ne čaka tista lepa rdeča kuverta. In glej, čudo: za brisalci še en parkirni listek, plačan še za uro več. Gospod, ki ravno odhaja, pa mi pomežikne: »Eh, nisem vsega porabil, pa sem videl, da je tebi že potekel.« Tudi jaz bom koga takole razveselila, če nanese, se odločim pri sebi. V dobrih starih časih je človek lahko parkiral, plačal za eno uro in bil nemoteno tam cel dan. Našli so se celo koticiki, kjer si lahko cel dan parkiral brez listka brez hujših posledic. V dobrih starih časih redarska služba ni bila tako vestna. Zdaj so tako pridni, da se resno sprašujem, ali jih abnormalno plačujejo ali pa gre večina občinskega denarja za zaposlovanje vedno novih redarjev. Ja, državi primanjkuje denarja, občinam prav tako. Pustimo podrobnosti, zakaj je tako, četudi so vrlo važne. Saj imamo navsezadnje »krasen« nov stadion, ki naj bi pomagal, da pozabimo na tegobe vsakdana. Mi, običajni smrtniki, se ukvarjamo predvsem z rezultatom pomanjkanja. Kadar država rabi denar, je seveda najlažja opcija pritisniti na »navadne« ljudi z novimi represivnimi zakoni, denimo, s povišanjem kazni in poostrenim nadzorom nad izvajanjem tega. Nujno je dosledno oglobiti vsako kršitev »svetih« zakonov, ki postajajo nam, navadnim državljanke in državljanom, vse manj doumljivi. Saj, dobra in premetena »fora«, nič ne rečem. Vendar poskusimo, kako bi tovrsten način razmišljanja deloval na lokalni ravni našega društva. Društvo se znajde v krizi in začne brezdomnim hitro zaračunavati kavice in piškotke ter uporabo stranišča. Ne ravno dobrodošla in solidarnostna rešitev, a ne? Sicer pa, naši bi se znašli, saj solidarnost še poznajo. Zadnjič sedimo na Prešercu, pa pride brezdomni K in nam vsem potala čike. »Ja, lepo,« smo zadovoljni. »Pa saj veš, kako je,« pojasni, »saj smo vsi v kurcu (se opravičujem, citiram), ampak če smo pa skupaj, smo pa malo manj.« Družbeni in ekonomski sistem ustvarjata podlago za odnose, ki jih imamo ljudje med seboj, tudi na vsakodnevni ravni. Dandanašnji neoliberalni kapitalizem ustvarja podlago za to, da povleče iz ljudi predvsem slabe plati, pohlep in ignoranco do drugih, recimo. Vse dokler se ne začnemo zavedati, da imamo še zmeraj v rokah moč. V vsakem od nas je malo bojevnik in bojevnice. Takšnega, ki ne bo pustil, da sistem in administracija, ki preplavlja zahodno »civilizacijo«, zatre povezanost, tople medčloveške odnose in naklonjenost, ki jo čutimo do sočloveka. Saj lahko uzakonijo prepoved solidarnostnega obnašanja, se sploh ne bi čudila. Ampak, kako, zaboga, bodo razvili tako redarsko službo, da bo kontrolirala vse stike? Ne bodo – zagaranirano!

Luna Jurančič Šribar

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 DNEVNIK BOJEVNICE LUČI, 2. DEL
- 6 PROJEKT IZ KOŠA IN SREČNI COPATKI
- 7 EKSPEDICIJA PO »RECIKLIRNIŠKIH« NAVEZAH
- 8 SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI
- 8 PRVI ŠUT
- 9 TATU ZGODBA
- 9 KRALJI ULICE PRI NEVIDNIH DELAVCIH SVETA
- 10 MOŽNOSTI BREZDOMCEV ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE S PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 KOLO IN PRIKOLICA
- 17 SOL IN KOPER
- 18 PODPIRAM!
- 18 PISMA BRALCEV
- 19 ZERO DOLLAR LAPTOP ALIAS JAMES WALLBANK DOES NOT EXIST
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 PAMFLET
- 21 KRALJ IN KRALJ
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 25 LJUDSKA KUHA
- 26 KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 8. in 9. DEL
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILLO

To sem jaz:

TO SEM JAZ, LOJZE

foto: MG

Zrasel sem v družini brez ljubezni. Do zrelih let je tudi nisem imel priložnosti izkusiti, sem se je pa počasi naučil na podlagi vseh življenjskih katastrof in zmot, ki sem jih dal skozi. Moja prva in največja ljubezen sta moja otroka, ki sta mi bila odvzeta, sam bi temu rekel ukradena, in sta na ta način že v najrosnejšem otroštvu prikrajšana za očeta. Kljub dolgoletni neusmiljeni in neuspešni borbi zanju obstaja dediščina, ki je ni moč zanikati in ki se le še razrašča. Morda je tudi to razlog, da sem se poleg ostalih aktivnosti (prostovoljec različnih društev in novinar KU) posvetil pisanju poezije za otroke. Navzlic strahotam, v katerih sem dobesedno izkusil dno, in ponovno kot Feniks vzniknil iz pepela, menim, da imam veliko srečo. Vse, kar je bilo, sem pustil za sabo in me ne moti več niti ne zavira pri tem, da se obračam naprej in se trudim za dobro. To razvijam pri sebi in posledično tudi pri ostalih ... Moto, ki me drži pokonci in mi daje smer, bi tako bil: Če nikoli nisi vedel, kaj je dobro, in če si v življenju videl toliko slabega, potem se ni težko odločiti za drugačno pot. Te sicer še ne poznaš, lahko pa jo spoznaš. Žal je marsikomu lažje čepeti na temni strani življenja kot pa pogumno prestopiti mejo in se boriti za vse, kar je vredno in edino pomembno. Ta izkušnja mi osebno pomeni življenje samo. In verjamem, da pomeni za moja otroka z ukradenim otroštvom tudi novo priložnost. Ko bo čas njunega prebujenja.

**ČE NIKOLI NISI VEDEL, KAJ JE DOBRO, IN ČE SI V
ŽIVLJENJU VIDEL TOLIKO SLABEGA, POTEM SE NI TEŽKO
ODLOČITI ZA DRUGAČNO POT.**

03
KRALJI
ULICE

STARA ROBA, NOVA RABA

Kupimo vse kar je zastoj in
podarimo naprej po nizki ceni.

Vabljeni v naš krogotok!

Edina posredovalnica rabljenih predmetov z
oglasnim prostorom v časopisu Kralji ulice.
Zakaj?

Ker smo jo ustanovili sami.

Posredovalnica obratuje na Poljanski 14,
ob ponedeljkih od 12h do 18h, od torka do petka
od 10h do 18h in ob sobotah od 10h do 14h.

Kontakt: stararoba.novaraba@kraljiulice.org,
tel: 041 291 760 in 059 010 075

več o projektu: www.kraljiulice.org

DNEVNIK BOJEVNICE LUČI, 2. (ZADNJI) DEL

04
KRALJI
ULICE

V skupino indigo seveda ne spadajo vsi otroci – ti so bili še pred leti v manjšini, vendar v porastu. Kmalu vas bodo osupnili s tem, ko vas bodo »pohodili«. S tem ne mislim na kaj slabega, želim le poudariti, da boste doživeli presenečenje, ko bo svet končno preplaval rod pravih ljudi, s čimer mislim zares srčnih, čustveno nadinteligentnih, nematerialističnih, pač pa duhovnih, naivno, a pristno iskrenih in takih, ki se borijo za dobro vseh, ne le zase, kot večina današnjih ljudi. To pa niti ni čudno, saj sedanja plehka in borbena družba to celo spodbuja in uči.

Ko sem bila sama otrok, nas je bilo indigov le za vzorec, in v tem je bil ravno problem: naši starši namreč niso vedeli, kaj je »narobe« z nami, in ni nas bilo malo takšnih, ki smo zato po krivici pristali v »prisilni obravnavi z napačno diagnozo«. Tisti, ki ste indigi, veste, o čem govorim. Primer: moji starši so me skupaj z znanci in sorodniki takoj označili za moteno osebo, ker me ni zanimal njihov snobovski način življenja in mi material ni pomenil nič, saj se me ni dalo kupiti ali potolažiti s stvarmi, želela sem si samo ljubezni, biti obdana z živalmi in ozaveščati ljudi, da bi vsem ubogim pomagali po svojih močeh. To je namreč za današnje čase z ničvrednimi vrednotami čudno in bolno. Namesto ljubezni in ukvarjanja z mano sem bila deležna zavrnitve, ignorance, podcenjevanja, očetovega fizičnega nasilja in maminega psihičnega. Potem pa končno šok, saj je njihov otrok postal asocialen, depresiven in samodestruktiven. Naj omenim, da smo indigi še bolj občutljivi kot ostali. V naši družini je bilo, žal, tako, da sem se morala, namesto da bi bila sama otrok, obnašati kot odrasla oseba že pred 10. letom in reševati zakonske težave staršev, povrh pa tolažiti mater, ki je trpela zaradi očetovega nasilja nad njo. Namesto da bi naju s sestro ona zaščitila pred njegovim nasiljem, saj sva bili še otroka za Boga!! Ko sem se takrat v svoji osamljenosti in bolečini zatekla po tolažbo k svojim »angelskim prijateljem«, sem dobila etiketo psihičnega, čudaškega otroka (da je ta komunikacija z astralnim svetom povsem normalna za indigo otroke, sem, žal, izvedela šele iz ameriške literature pred nekaj leti). Zaničevali so me in poniževali tudi v javnosti, da sem navsezadnje izgubila še zadnji kanček samospoštovanja in samozavesti. Kajpada sem bila deležna še več nasilja, ko so v mojih uporniških letih spoznali, da se zavestno ubijam s farmacevtskimi produkti. Via Polje in še dodatni škodi naproti!! V zadnjih 13 letih sem se v begu pred nasiljem staršev že 24-krat selila v podnajemništvo, poleg tega da sem se seveda morala popolnoma sama preživljati. V začetku z delom prek študentskega servisa, da sem si lahko plačala hrano in stanovanje, namesto da bi imela možnost študija, saj sem bila vso osnovno šolo nadpovprečna odličnjakinja, zadnji letnik na gimnaziji Šentvid pa sem opravila s prav dobrim uspehom. To je bila takrat druga najtežja gimnazija v Sloveniji. Pa mi niti malo ni šlo za kakšen uspeh ali za javno odmevne dosežke, saj me še dandanes tekmovalnost niti slučajno ne zanima. Vse, kar sem si res želela, so bili zgolj telesno-čustvena varnost, mir in zmožnosti srčnega delovanja. Vsaj dokler je v meni še bilo kaj vere v ta svet ter ljudi pa volje in upanja. Toda ne, že takrat sem se (z)mogla ukvarjati zgolj z vsakdanjim preživetjem, sama in čustveno hudo poškodovana. Vse to zato, ker moji v svoji nezmožnosti ljubiti in egocentričnosti niso hoteli sprejeti moje drugačnosti in tega, da nimam enakih, običajno zemeljskih vrednot kot oni. Morda tudi, ker hrepenim samo po vsestranski ljubezni, dajanju ter sprejemanju in sem jim bila kot taka celo

v sramoto v njihovem »pomembnem« socialnem okolju?! Bila sem trčen idealist kot vsi indigi, dokler jih neusmiljeno ne zabrišejo na trda tla.

Gwen

Tjasa Zupca

LJUBSTVO

Najlepši!
Najhitrejši!

Zoprni, če zanemarjaš;
zoprni, če nisi lep!

Nihče ne ugaja, ne objema, ne sprejema,
vendar bo kmalu drugače!

Vse moraš sam
in mir je kristalen!

Peter Pitambar Pangerc

foto: Žigažaga

TI
SI ZAJEBAN KO SAM HUDIČ,
A TVOJE BISTVO JE MEHKO.

TVOJA OTOŽNOST MI PRIVABI SMEHLJAJ,
DOKLER NE POMISLIM,
MOGOČE ZARES BOLI.

PRIZNAM, NE JEMLJEM TE RESNO.

POTEM VIDIM, DA SI RAZSUT.
NA TISOČE DROBNIH KOŠČKOV.
IN VIDIM, DA SEM RAZSUTA TUDI JAZ.
IN MOJI KOŠČKI SE MEŠAJO S TVOJIMI.

PRIZNAM, NE JEMLJEM SE RESNO.

MUNI

KER SEM ŽE STAR ...

BOM UŽIVAL
VSAKO MINUTO,
KI MI JE ŠE OSTALA
DO SMRTI.

KAD NEMA ŠUTA
DAJ BILO ŠTA
SAMO DA BUTA.

ŽIVOT JE BORBA,
TAKO KAŽE
RIBLJA ČORBA.

KAVICA

PROJEKT IZ KOŠA IN SREČNI COPATKI

06
KRALJI
ULICE

foto: arhiv Projekt iz koša

Srečni copatki, ki so izdelani iz starih srajc, hlač, plaščev, prtov, so, skratka, drugačni od copatov, ki jih po navadi vidimo na policah. Vsak par je zgodba zase. In dva para nista enaka. Včasih se razlikujeta tudi oba copata v paru, a ravno to nam je všeč. Drugačni so tudi od tistih, ki jih kdo izdela doma zase ali svoje najdražje. Pa ne po izvirnosti in skrbnem ročnem delu, ljubezni, vloženi v vsak šiv, temveč po tem, da smo zanje uporabili odvečna oblačila, ki bi sicer pristala v smeteh. Zavržena, a še vedno uporabna oblačila, mogoče ne ravno za našo obilja polno družbo, prav gotovo pa za kakšne revnejše kraje, so tako dobila nov namen. Skoraj vsakemu od nas se nabirajo kakšni kosi, ki so še vedno dobri in nam jih je žal zavreči ali pa so zgolj »iz mode«. Zato smo pobrskali po svojih omarah in našli prav zanimive primerke. Poprosili smo prijatelje in znance, da tudi oni naredijo to, in nabral se je obetaven kup oblek za recikliranje, za novo življenje. Oprali smo jih, zlikali in pustili domišljiji, da naredi svoje. Iz žepov starih kavbojk je nastal zgornji del copata, podplat iz hlačnice, obrobe pa iz stare pižame. Spet drugi par iz olivno zelenega lanenega krila in od moljev razžrte prevleke za blazino. In naslednji iz odsluženih moških hlač na naramnice in nekoč ženskega krila, pa še gumbek povrh ... Da pa bodo copatki mehki in topli, smo jih napolnili s filcem, ki nam ga je velikodušno doniral FILC Mengeš. Za konec smo ga našli na podplat in zdaj naši srečni copatki grejejo že marsikatero nogo.

foto: arhiv Projekt iz koša

Nič ne gre v nič in kar nam je ostalo blaga, ga bomo uporabili za torbe, ki jih bo poleti mogoče kupiti. In če nam bo še kaj ostalo, bomo prav gotovo našli rešitev, da ne bo končalo v smeteh. Všeč nam je, da lahko prestrežemo odpadke na poti v koš in jim damo novo vrednost. Všeč nam je, da lahko doprinesemo k zmanjšanju onesnaženja, in to idejo želimo prenesti tudi na vas. Nič kaj skromni nismo v naših ciljih, saj smo prepričani, da skupaj lahko naredimo še več in še bolje. To je naš doprinos k javni dobrobiti in ravno zato spodbujamo ljudi, naj nam prinašajo odslužena oblačila, da jih mi ponovno uporabimo. Če pa vam je kakšen kos oblačila še prav posebej pri srcu, vam lahko ravno iz njega izdelamo par najbolj priljubljenih srečnih copatk. Tudi to se da dogovoriti. Iva in Nina, ki sta idejni avtorici slehernega para srečnih copatkov in jih tudi izdelujeta, sta dosegljivi na telefonski številki 031 311 979. Zasnovo zanje je prispevala zdaj že bivša članica tima Iz Koša Urška Gričnik, tehnologijo pa Smetumetka Maja Modrijan.

Božena Blanuša

foto: arhiv Projekt iz koša

EKSPEDICIJA PO »RECIKLIRNIŠKIH« NAVEZAH

Nekega lepega sončnega dne v juniju smo se le odpravili malo naokrog. Odprava posredovalnice rabljenih predmetov, malo okrnjena sicer, večina posadke pa le. Predvsem smo se namenili ogledati kako se »reciklirniški« posli razvijajo drugje po Sloveniji, kakšno robo rabijo naši soborci in malo preplesti nitke »odpadniškega podzemlja«, saj vsi vemo, da smo skupaj močnejši tudi med smetmi. Najprej smo zavili v Ruše in si ogledali kako deluje sorodni projekt IZ KOŠA, kjer se ukvarjajo z recikliranjem odpadnih materialov v uporabne stvari. Navdušeno smo se zagreblili v škatlo z blokci, albumi in okvirji za slike narejenimi iz starih jajčnih škatel. Dejan in Božena sta nam pokazala še postopek izdelave torb in pušic iz plastičnih materialov, npr. vrečk. Potem smo zavili še v njihovo pisarno v Mariboru in po prijateljski ceni, tako je, če imaš naveze, nakupili copatke iz starih oblek, puščice in torbice iz plastičnih vrečk.

aktivnega življenja AKTIVIRAJ SE. Projekt je razvila skupina ljudi z namenom aktivnega reševanja lastne brezposelnosti. Trenutno delujejo prostovoljno, njihova vizija pa je, da bodo na ta način v Mariboru ustvarili tako imenovana zelena delovna mesta. Držimo pesti! Preverili smo raznovrstno robo, ki jo ponuja Ropotarnica, nakupili stvari po simbolni ceni, popili kavo z nasmejanim gostiteljem in se s polnimi vrečkami odpravili proti Rogaški Slatini.

foto: arhiv KU

foto: Brane Bitenc

foto: Brane Bitenc

foto: Tanja Vuzem

foto: Brane Bitenc

foto: Brane Bitenc

foto: Tanja Vuzem

V Rogaški Slatini smo zavili direktno na smetišče oz. zbiralni center, kjer stoji tudi CENTER PONOVNE UPORABE. Pobrskali smo med rabljenimi stvarmi in si ogledali delavnico obnove pohištva.

Vse kar smo si zadali, smo uspešno opravili in se odpravili proti domu. Saj je povsod lepo, ampak med našimi »smetmi« se počutimo nekako domače.

Luna Jurančič Šribar

V Mariboru smo se ustavili na Koroški cesti 39, kjer deluje Posredovalnica rabljenih predmetov Ropotarnica, ustanovljena decembra 2010. Projekt izvaja Društvo za razvijanje socialnih projektov in promocijo

foto: Brane Bitenc

SUŽNJA ČLOVEŠKE POKVARJENOSTI, 17. DEL

08
KRALJI
ULICE

Kako se je znašla na Metelkovi, ji še do danes ni jasno, saj je prej veliko spila. Spomni se samo določenih obrisov obrazov in brč, ko jih je varnostnik kluba ob šestih zjutraj metal ven, zunaj pa jo je z vso silo, podobno kot z boksarskim udarcem, oplazilo sonce. Kaj kmalu je opazila, da nima torbice, v kateri je imela denar in dokumente. Ker se je bolj medlo spominjala prejšnjega večera in noči, sploh ni vedela, koliko denarja ji je ostalo. Sicer pa se je to izkazalo za nepomembno. Ko je končno priklicala nekoga iz kluba in ga z jokavim glasom rotila, ali lahko pogledajo za njeno torbico, je v roke dobila pobruhan in pomečkan kos tekstila in usnja, ki naj bi bila po barvah sodeč nekoč njena torbica. Nemočno se je sesedla na stopnice in zajokala. V tem obupanem stanju jo je našla punca, za katero se je kasneje izkazalo, da ji je celo noč stregla. Dokaj nejeverno je prisluhnila njeni zgodbi (celo njenim solzam) ter temu, na kakšen način je pristala na tistih stopnicah. Mrzlično je tuhtala le, na čem vse mora biti to dekle. Nuša tega seveda ni opazila, v bistvu ji niti ni bilo mar. S Tadejino pomočjo (izkazalo se je, da je punca tako ime) je začela brskati po zamazani torbici. Očitno je bila sama kriva za oblogo na njej, iz notranjosti pa je izbrskala tako dokumente kot tudi denar. Vsa olajšana se je zahvalila Tadeji, potem pa ji je začel zvoniti mobilni telefon. Ključal jo je delodajalec, vendar ni imela ne volje ne želje, da bi z njim govorila. Najverjetneje bi ga preprosto poslala nekam. Ko se je že napotila proti avtobusni postaji, je prejela delodajalčev sms, v katerem jo je spraševal, kje je, češ da jo je že ključal lastnik stanovanja. Preklete! Danes se mora izseliti. Poklicala ga je nazaj in izvedela, da jo čaka pred blokom. To se ji je zazdelo izredno sumljivo, saj ura ni bila niti sedem zjutraj. Na vprašanje, kje da je, je prekinila zvezo in izklopila mobilni telefon. Preklete, preklete in še enkrat preklete. Kako bo zdaj prišla do svojih stvari, ki jih ima še vedno v stanovanju?! Kljub temu se je usedla na trolo, ki je peljala v smeri doma. Ha! Doma! Saj sploh nima doma! Izstopila je postajo pred blokom, v katerem je doslej živela (to se že bolje sliši!), in kaj kmalu opazila delodajalčev rdeči BMW ter seveda

njega, ki se je nemirno prestopal pred blokom. Skrita za grmovjem ga je opazovala, dokler se ni na parkirišču pripeljal modri fiat, iz katerega je izstopil lastnik stanovanja. Nezavedno se je premaknila še globlje v zavetje grmovja. Lastnik je kmalu zagledal delodajalca in stopil k njemu. Že čez nekaj trenutkov je bilo jasno, da se moška prepirata, saj sta razburjeno mahala z rokami. Sinek vetra je prinesel k njej njuna glasova. Saj bi še spremljala vso kolobocijo, če za svojim hrbtom ne bi zaslišala rezkega glasu in krika: »Vlado!« Bila je kajpada sosedka s tistim pudljem s človeškim imenom. Samo še nje je manjkalo. V paniki je začela iskati morebitni izhod iz godlje. Če bi šla naravnost, bi jo tako delodajalec kot lastnik zagotovo opazila, nazaj pa tudi ni hotela, saj je sosedka s tistimi orlovskimi očmi zagotovo ni spregledala. Niti najmanj se ji ni dalo razlagati, kaj počne. Kljub temu je raje izbrala to možnost. S hitrim korakom se je skušala izogniti srečanju, vendar jo je sosedka ustavila z vprašanjem, ali ni nemara kje videla njenega Vladeka. Nuša je imela piker odgovor že na koncu jezika, a se je ustavila, saj je bil vanjo uperjen par sila prestrašenih oči. Ni imela srca in je raje zamomljala, da ga ni videla. Pospešila je korak, kajti naslednja postaja je bila trgovina in artikel – liter vina. Ni vedela, kam naj gre, zato je sedla na trolo, ki jo je zapeljala do centra, nato pa jo je mahnila direktno proti Tivoliju, kjer je nameravala izprazniti steklenico. Ura je bila še zgodnja, Tivoli pa že poln sprehajalcev in psov, tako da je težko našla osamljen kotiček s klopco. Naredila je nekaj krepkih požirkov, nakar je ujela znan glas, ki je prihajal po poti. Ni mogla določiti, komu pripada, dokler se ni izza ovinka prikazala Maja z majhnim psom. Sprva sta se nekoliko nejeverno merili, nakar se je Maja z vprašanjem, kaj da počne tukaj, usedla zraven nje. Nuši ni uspelo pravočasno skriti steklenice in Maja jo je zasačila. Bilo ji je malce neprijetno, kar pa je kmalu prešlo, saj ji je Maja zarotniško pomežiknila in ji zaupala, da čaka dilerja.

Marko Nakrič

PRVI ŠUT

Jasno kot beli dan je bilo, da bo slej ko prej moralo priti do nečesa konkretnega. Ob degustiranju raznoraznih pijač, tablet, mehkih drog in kombinacij vsega skupaj je bilo kristalno jasno, da bo kmalu prišlo do udarca, in to direktnega. Toda vseeno si nisem mislil, da se bo to zgodilo na takšen način. Zbirali smo se pri nekem punkerju doma, v njegovi sobi, kjer smo poskušali razne zvarke in poslušali najboljšo glasbo na svetu – punk. Med nami je bila tudi Saša, punca, ki je bila leto starejša od mene in ki mi je uničevala pamet. Ja, takrat so se v meni začeli prebujati hormoni. Niti predstavljati si ne morete, kaj bi dal, da bi jo dobil v posteljo, toda to je bilo utopično. Čeprav sem bil le leto mlajši od nje, sem bil zanjo otrok. Ni me niti opazila. Želela si je pač popularnega, starejšega punkerja, jaz pa sem bil smrkavec, ki o življenju nima pojma. Vendar ... Na enem od teh druženj, ko smo bili že vsi prijetno zblojeni, je stopila k meni in rekla, naj grem z njo na stranišče. Lahko si predstavljate, da sem naenkrat videl Boga, Jezusa, Marijo, Tita, Kardelja, razredničarko iz šole in še ravnateljico povrh. Takoj sem bil na nogah in sva šla. Tistih pet metrov do večeja sem razmišljal le, kako jo bom. Mešalo se mi je. Toda ... ko sva prišla na wc, mi je velela, naj sedem na školjko.

Poslušno sem sedel. Sedla mi je na kolena, dala ljubčka in iz jakne potegnila iglo. »Zadeniva se.« Ko sem zagledal iglo, sem se ustrašil. Ja, bal sem se igle – pa ne narkomanske, bal sem se vsake injekcije. Kot otroka so me morali malo manj kot zvezati, da so mi vzeli kri in ko so mi jo zapičili v žilo, sem se drl, kot bi me dajali iz kože. Toda če je ta igla karta za seks, bom že potrpel. Izgovoril sem se, da sem preveč pijan in da se mi roke tresejo, zato naj mi jo ona rukne v žilo. Prav res, Saša je vse opravila sama. Takrat mi ni padlo na kraj pameti, da je punca vse to opravila prav profesionalno. Zbudil sem se čez nekaj ur na školjki. Obleden – torej ni bilo nič. Saše ni bilo. Počutil sem se tako čudno – novo. Saj niti ne znam opisati. Sicer pa, konec koncev, kdo zna opisati, kako se je počutil, ko se je zadel? Ko sem se primajal do kolegove sobe, je spal tam samo on. Saša? Nikoli mi ni dala, spoznal pa sem novo ljubezen – heroin. Od takrat sem Sašo hvalil kot Devico Orleansko. Odprla mi je namreč neko novo pot v življenje.

Taubi

TATU ZGODBA

Pri štirinajstih sem začel dojemati smisel dobrih in slabih izkušenj in to, kako tudi v slednjih najdeš kaj dobrega, če ne drugega, šolo, ki ti v življenju pride še kako prav. Morda moraš glede pozitivnih izkušenj paziti na prevelik ego. No, v tistih časih sem bil še zelo mlad, tako da sem si lastnoročno vtetoviral simbol jin-jang v opomin na iskanje ravnovesja v vsaki stvari.

Zeitgeist Warrior

foto: MCG

KRALJI ULICE PRI NEVIDNIH DELAVCIH SVETA

foto: Peter Pitambar Pangerc

Kralji ulice: Nevidni delavci sveta?

Sara: Smo neformalna, neregistrirana iniciativa, ki je nastala konec leta 2007, fokusirana na vprašanja in položaj migrantskih delavcev v Sloveniji, vendar na zadeve gleda v širšem družbenem kontekstu. V Sloveniji je situacija na trgu dela slabša, delavci imajo vse manj pravic, živijo v vse bolj negotovih razmerah, brez perspektiv in možnosti. Pri migrantskih delavcih je očitno, da so v slabem položaju zaradi migracijskega režima, ker je njihovo dovoljenje za legalno bivanje v Sloveniji vezano na njihovo delovno dovoljenje, torej na delodajalca. Ta kontakt med dovoljenjem za bivanje in delovnim dovoljenjem, ki je odvisen od delodajalca, nudi ogromne možnosti izkoriščanja. Nevidni delavci sveta organiziramo in razvijamo orodja za opolnomočenje oseb, ki so najbolj na udaru izkoriščanja. Faik: Nihče se ne zavzema za pravice delavcev niti jih spoštuje. Slovenija v tem pogledu krši lastne zakone.

KU: Katerih pravic delavcev se ne spoštuje?

Faik: Nimamo plač. Po zakonu je minimalna plača 562 evrov, jaz pa imam plačo 507 evrov. Mnogi delamo od 6.30 zjutraj do 3.00 zjutraj naslednjega dne. Manj ko imaš počitka, bolj si utrujen in slabše delaš. Delaš vse praznike, sobote in nedelje. V samskem domu na Pregarčevi nas je okoli 80, pa imamo 2 kopalnici in 3

WC-kabine. Pomoč, ki jo je Slovenija dala Grčiji, bi morala porabiti zase in domače delavce. Morala bi imeti več nadzora nad delodajalci in direktorji.

KU: Kako izboljšati situacijo?

Sara: En mehanizem je, da se vzpostavi kontrola, nadzor. Drugi, za katerega se zavzemamo mi, pa je, da se da ljudem več moči, kar v praksi pomeni, da ukinemo odvisnost delavcev od viznega režima in delodajacev in damo delavcem več pravic. Država naj ustanovi sklad, iz katerega bo v trenutkih krize poskrbela za delavce, sama pa od podjetij terjala povračilo.

KU: So opazne kakšne spremembe?

Sara: Odkar funkcioniramo, je vprašanje postalo javno in postalo je problem, o njem se več govori, nekaj je premikov, vendar daleč od tega, da je zadeva rešena. Sodelujemo tudi z delavci v Bosni, saj bi sicer njihova vprašanja zaradi oddaljenosti ostala nerešena, čeprav so nastala med njihovim bivanjem in delovanjem v Sloveniji.

Faik: Dobili smo pozitivno pismo od predsednika države, kar nas krepi v vztrajanju na začrtani poti. Organiziramo stavko z neplačevanjem najemnin, ker nam lastniki domov dolgujejo plače. Tako s tem, ko ne plačamo stanarine, vsaj malo zmanjšamo firmin dolg.

Matjaž: Veliko delavcev je strah, da jih bodo kar izselili. Najprej iz stanovanj oz. sob, potem pa še iz države.

Faik: Nekoč sta me v domu presenetila policista (policist in policistka). Najprej sta zahtevala delavsko izkaznico, potem pa rekla: »Tudi mi vas podpiramo. Noben vas ne sme vreči na cesto. Če se to zgodi, nas kar pokličite.«

Matjaž: Veliko delavcev ne pozna svojih pravic in misli, da jih lahko vsak izžene. Zato smo jim natisnili seznam pravic in

jih o njih ozaveščamo. Mnoge pa cela stvar sploh ne briga, saj bodo tako ali tako odšli nazaj v matično državo.

Sara: Osnovi princip dela, ki ga mi imenujemo aktivistična raziskava, je izhajanje iz dejanskih emancipatornih praks in potreb ljudi in jih preko različnih orodij razširiti.

KU: Razlika med vami in sindikatom?

Sara: IWW smo neformalna iniciativa, horizontalna, nereprezentativna. Sodelujemo s samoorganiziranimi skupinami delavcev.

KU: Kdo sestavlja IWW (Nevidne delavce sveta)?

Sara: Vsak, ki to želi. Članstva ni. Profili so različni: delavci, študenti, raziskovalci ...

KU: Ste mednarodni?

Sara: Zaenkrat v Sloveniji in Bosni. Povezani pa smo z drugimi sorodnimi iniciativami po svetu.

KU: Prejeli ste pismo od predsednika države. Odzivi?

Matjaž: Vlada večinoma vse ignorira, predsednik države pa se je oglasil že drugič. Prvič je sledila denarna pomoč, kaj bo drugič, pa še sledi.

Sara: Delavcem moralna podpora pomeni veliko, vendar je treba problem rešiti, ne blažiti.

Faik: Gospodu predsedniku se zahvaljujem za podporo.

KU: Zakaj počnete, kar počnete?

Sara: Treba je delati na projektih, ki opolnomočajo ljudi.

KU: Kaj lahko povprečen državljan naredi za vašo stvar?

Sara: Nas podpre po svojih zmognostih.

Matjaž: Prispeva svoje ideje in udeležbo.

Faik: Da sodeluje in pomaga pri spremembi.

Peter Pitambar Pangerc

MOŽNOSTI BREZDOMCEV ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE

NAJPREJ STANOVANJE!

je naslov diplomske naloge, v kateri sem raziskovala, katera so področja življenja, ki so za populacijo brezdomcev najpomembnejša. Spremembe na teh področjih bi pomenile dvig kakovosti njihovega življenja. Ob tem me je zanimalo tudi, kakšne oblike podpore bi potrebovali na poti k doseganju teh sprememb.

Biti brezdomec ne pomeni nujno biti brez strehe nad glavo, živeti na ulici, pomeni pa živeti v negotovih in neprimernih razmerah (pri prijatelju na kavču, v avtu, v sobi brez elektrike in vode, v majhnem stanovanju, prenatrpanem z ljudmi ipd.). Brezdomstvo pomeni živeti v ekstremni revščini, ko človek ne more zadovoljiti niti najnujnejših, osnovnih potreb (prehrana, obleka, higiena, počitek ipd.). Kakovost človeškega življenja je odvisna od položaja na različnih področjih življenja, problemi brezdomcev se zato kažejo na ekonomski, socialni, zdravstveni in osebni ravni.

Raziskavo sem izvedla med brezdomci, vključenimi v Program nastanitvene podpore v društvu Kralji ulice. Ta program se reševanja problematike brezdomstva loteva celostno; brezdomcem v osnovi ponudi varno, relativno dolgotrajno stanovanjsko rešitev, ki jim pomeni določeno varnost, in tako zmanjša stres v njihovem življenju. V tem času se torej lahko osredotočijo na reševanje stisk in težav na že omenjenih področjih svojega življenja, pri tem pa jim je na voljo tudi strokovna pomoč.

Raziskava je potekala v treh fazah, v katerih so bili brezdomci – intervjuvanci postavljeni v vlogo eksperta iz izkušenj, saj sami najbolje vedo, česa si želijo, na kakšen način lahko to dosežejo ter kakšne oblike podpore in pomoči pri tem potrebujejo.

V prvi fazi raziskave sem želela izvedeti, katera so področja življenja, ki so za osebe, vključene v program nastanitvene podpore, pomembna, katera so področja, kjer bi želeli spremembe, s pomočjo katerih bi se kakovost njihovega življenja izboljšala in bi posledično program zaključili z več doseženimi cilji. Te podatke sem dobila z izvedbo fokusne skupine, v kateri so sodelovali bodoči intervjuvanci. S pomočjo konstruktivne debate smo izpostavili štiri najpomembnejša področja življenja, to so: stanovanje, služba, zdravstveno stanje (kamor spadajo tudi najrazličnejše odvisnosti in njihovo zdravljenje) in socialne mreže (kamor spada primarna družina, sekundarna družina, partnerji, prijatelji, znanci ...).

V drugi fazi raziskave sem na podlagi podatkov, dobljenih s pomočjo fokusne skupine, skupaj s strokovno delavko Kraljev ulice in mentorico sestavila vprašanja za delno strukturirani intervju. Za vsako področje (stanovanje, služba, zdravstveno stanje in socialne mreže) so bila vprašanja enaka. Najprej me je zanimalo, kakšne cilje ima oseba na določenem področju, nato me je zanimalo za vsak cilj posebej in tudi to, kdo bi jim lahko pomagal pri njihovem uresničevanju, ter kako, torej na kakšen način. Pri sestavljanju vprašanj in izvajanju intervjujev sem bila pozorna na to, da je bil intervjuvanec postavljen v vlogo izvedenca iz izkušnje. Izvedla sem devet intervjujev z brezdomci in brezdomkami, ki so bili v tem času vključeni v program nastanitvene podpore ter so bili pripravljeni sodelovati.

V tretji fazi sem se še enkrat srečala z vsakim intervjuvancem; skupaj sva pregledala tabelo s cilji, ki sem jo oblikovala iz podatkov, pridobljenih med prvim intervjujem. Tabelo sem po navodilu intervjuvanca spremenila in dopolnila, nato pa sem pri vsakem zapisanem cilju postavila še dodatni vprašanje. Skozi raziskovanje sem ugotovila, da so intervjuvanci na različnem koncu poti proti cilju. Nekateri so šele pred prvim korakom, nekateri pa imajo za sabo že nekaj korakov na poti do cilja.

Na področju stanovanja so se pokazale razlike glede na to, koliko časa je intervjuvanec vključen v program nastanitvene podpore. Manj časa ko mu ostaja za bivanje v programu, bolj intenzivno se ukvarja z reševanjem stanovanjskega problema v prihodnosti. Pri iskanju novega najemniškega stanovanja se po podporo obračajo predvsem na strokovne delavce Kraljev ulice, prav tako pa imajo v programu nastanitvene podpore zapisano, da se v zadnjem obdobju strokovni delavec skupaj s svojim uporabnikom bolj intenzivno posveča reševanju stanovanjskega problema v bodoče. Pomoč in podporo na tem področju potrebujejo tudi pri vlaganju vlog za neprofitna stanovanja in bivalne enote; najprej pri zbiranju informacij, katero dokumentacijo morajo priložiti, in kasneje pri pisanju vloge. Kot so povedali intervjuvanci, jim pri tem pomagajo strokovni delavci Kraljev ulice.

Na področju službe je tako, da jo tisti, ki nimajo redne zaposlitve, intenzivno iščejo že daljše časovno obdobje. Tukaj se odpira tudi vprašanje uspešnosti iskanja službe, saj so intervjuvanci v večini primerov povedali, da na poslano prošnjo ne dobijo niti odgovora, kaj šele da bi bili poklicani na razgovor, če pa pridejo na razgovor, jih tam kaj hitro izključijo. Vendar pa kljub temu vztrajajo in iščejo naprej. Oblike pomoči, ki so jih navedli na tem področju, so tako kot zastavljeni cilj zelo raznolike: od pomoči pri brskanju po internetu (nekateri

ne znajo uporabljati računalnika) ali dodatne informacije o upokojevanju do pomoči svetovalek na zavodu za zaposlovanje in finančne podpore za dokončanje šole.

Na področju zdravstvenega stanja me je presenetila ugotovitev, da večina intervjuvancev nima ciljev. Kot cilj niso navedli niti tega, da bi ohranili trenutno zdravstveno stanje. Oblike podpore, ki se pojavljajo pri tem področju, so denarna podpora (za zobe, za program odvajanja od kajenja), podpora zdravnikov in psihiatrov ter dodatne informacije o brezplačnem popravilu zob.

Pri področju socialnih mrež se je potrdilo, da so njihove socialne mreže šibke; večina nima stikov ne s primarno, ne s sekundarno družino. Tako se kot cilj v večini primerov pojavi ponovna vzpostavitev stikov in redni stiki – bodisi z otroki bodisi z brati in sestrami. Posledica šibkih socialnih mrež je lahko tudi osamljenost, kar je izpostavil le en intervjuvanec. Pri tem ne potrebujejo ali si ne želijo pomoči in podpore, saj gre za osebne stvari, ki jih lahko spremenijo le sami.

Če primerjamo cilje in njihovo uresničevanje po intervjuvancih, lahko ugotovimo, da so nekateri zelo motivirani, nekateri pa ne najdejo motivacije za kakršne koli spremembe.

Večina intervjuvancev ima cilje na treh področjih (tisto, na katerem nimajo ciljev, je v večini primerov zdravstveno stanje). Cilji se razlikujejo tako po načinu doseganja kot po ambicioznosti (živeti v bivalni enoti ali kupiti 2- ali 3-sobno stanovanje). Ob tem se postavi vprašanje, koliko so ti cilji realni ter ali je bolje imeti manjše cilje in jih postopoma dosegati ali pa si že v začetku postaviti ambiciozni cilj.

Intervjuvanci so pri oblikah pomoči, ki jih potrebujejo, najpogosteje pomislili na pomoč strokovnih delavcev Kraljev ulice. To lahko izhaja iz tega, da jih poznajo in so jim lahko dostopni, predvsem pa imajo občutek, da se na njih lahko zanesejo in jim bodo pomagali, saj so jim že večkrat pomagali so jim v njihovo življenje vnesti veliko spremembo, to je – vsaj za določeno obdobje – urediti stanovanjsko vprašanje in jim zagotoviti varnost bivanja ter umik s ceste. Bolj skeptični so do drugih oblik pomoči, kot so CSD in podobni. Ta skepticizem v veliki meri izhaja iz slabih izkušenj, ki so jih dobili med brezdomstvom.

Skozi celoten proces nastajanja diplomske naloge sem prišla do različnih ugotovitev:

- V Sloveniji nimamo oblikovane nacionalne strategije, ki bi celostno zajemala področje brezdomstva in bi pomembno

vplivala na reševanje in urejanje te problematike.

- Večina oblik pomoči, namenjenih brezdomcem, je oblikovana brez pomembnega sodelovanja samih brezdomcev, zaradi česar so te oblike pomoči pogosto manj učinkovite.
- V Sloveniji problematiko brezdomstva celostno obravnava le eno društvo (Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice).
- Štiri pomembna področja življenja, na katerih bi intervjuvani brezdomci želeli spremembe, so: stanovanje, služba, zdravstveno stanje in socialne mreže.
- Intervjuvani brezdomci imajo največ želja po spremembah na področju urejanja in izboljšanja stikov predvsem s svojimi otroki, obenem pa na tem področju potrebujejo najmanj podpore.
- Intervjuvani brezdomci želijo in potrebujejo največ raznolikih oblik podpore na področju zaposlovanja. Ta podpora naj bo raznovrstna in dostopna.
- Brezdomci oblike pomoči iščejo tam, kjer imajo dobre izkušnje iz preteklosti. V primeru intervjuvancev so to strokovni delavci Kraljev ulice.

Na podlagi celotnega raziskovanja, tako teorij in praks iz tujine kot empiričnega dela, sem oblikovala nekaj predlogov, ki bi lahko pozitivno vplivali na reševanje problematike brezdomstva in kakovost življenja brezdomcev.

Predlogi:

- V Zakon o socialnem varstvu vključiti pojav brezdomstva in urediti, kot je to urejeno v Strategiji razvoja socialnega varstva MOL.
- Predvideti reševanje problematike v celostnem pristopu na območju celotne Slovenije, ne le na območju Ljubljane.
- Vključiti brezdomce pri oblikovanju različnih oblik podpor ter tako pridobiti njihovo izvedenstvo za kvalitetnejše oblike podpore, ki bodo pomembno vplivale na njihovo življenje.
- Zagotoviti brezdomcem usposabljanje in podporo pri iskanju zaposlitve.

Špela Strelec

011
KRALJI
ULICE

ŠTIMA

Štima, rad bi si kupil čas,
zlata vredne so minute in sekunde,
a kaj ko poslušal pokvarjeni sem glas,
čez noč pristal sem na cesti.

Kam naj nocoj se splazim spat,
brez drobiža v žepu pred pekarno stojim
in nimam kaj jesti.

Ne bom prosjačil od vrat do vrat,
raje lačen ostanem na cesti.

Rad bi si kupil čas brezskrbnega otroštva.

O, zakaj ta ni večni!

Spet bi lešnike bral in kislice grizel,

se za kravami po prašnih cestah podil,
zvečer bi na močnik toplega mleka nalil
in bil bi neizmerno srečen.

Minute in sekunde bežijo v nebo,
praskam po sebi in se sprašujem:

Kje naj najdem to suho zlato,
Da zjutraj zbudim se skrinjo spominov,
da stopinje poljščejo prave poti
da postanem človek in čas podedujem,
rad bi zaživel v srečne dni.

Katarina Kalaba

NEK cestnih AJ

ALKOHOL! LE KDO BI TE LJUBIL?, 1. DEL

Človeštvo pozna alkohol že 12.000 let. Prva alkoholna pijača je bilo pivo. No, potem so se pa meni čudili, zakaj sem občudoval (pišem v pretekliku v upanju, da bo tako tudi ostalo) to tako staro tekočino. No, moje občudovanje ni poznalo meja in me je pripeljalo do kraja, kjer pišem te vrstice – psihiatrična bolnišnica Begunje na Gorenjskem. Ne, ni se mi zmešalo, ampak me je prekomerno uživanje etanola (C_2H_5OH) dobesedno napihnilo kot žabo. V meni se je začela nabirati voda. Z vsakim litrom, ki sem ga spil, sem vedel, da se to ne bo dobro končalo, ampak takrat mi je bilo vseeno. V trenutkih slabosti sem prisegal na vse žive in mrtve, da bo to moja zadnja litra. S treh do štirih litrov vina, ki je bila pred hospitalizacijo moja dnevna doza, priti na nulo, je nemogoče, verjemite mi, ni se še rodil tak junak. Sicer mi je uspelo dozo od časa do časa zmanjšati na liter, dva, ampak do nule brez tuje pomoči in zdravljenja ne bi mogel priti. Vendar ker se vse začne na začetku, bom to storil tudi jaz. Za to, da postaneš kronični alkoholik, je veliko vzrokov in razlogov, sprenevedanja ter najhuje, laganja samemu sebi, češ, jaz pa nisem pijanec. Poglejte raje sosedovega Štefa, ta ga pa res tanka. Vedno se najde nekdo, ki je hujši od tebe, nekdo, ki pije čistaka, ti pa ga mešaš s sokom. Da ne omenjam skrajnih primerov, ko je dober vsakršen alkohol – špirt, parfumi ... Moje življenje je bilo že v mladosti v znamenju alkohola, saj je moja mama iz zmerne pivke postala ortokronična alkoholičarka, kar je na koncu pripeljalo do alkoholne demence. Seveda kot mulo tega nisem opazil, pravzaprav sem imel dokaj lepo otroštvo, mnogi moji vrstniki

so mi zavidali in nemalokrat sem iz njihovih ust slišal, da bi z veseljem zamenjali svoje mame z mojo, saj je bila zmeraj vesela in nasmejana. Niso pa vedeli, da je bilo to njeno veselje podprto s pol litra šnopsa in sedmimi pivi na dan. Potem je prišlo prekleto leto 1992, ko je izgubila še tako usivo službo čistilke. Poraba alkohola in cigaret je skokovito narasla. Oče je, da bi imel mir, to malodušno prenašal, zaškrpalo je proti koncu meseca, ko je zmanjkovalo denarja za hrano, kaj šele za šnops in pir. No, to jo je kmalu pripeljalo na Golnik – tuberkuloza. Njena sotrpinka je bila starejša gospa iz Črnuč, ki je živela sama z dvema psoma. Do prve trgovine je imela več kot štiri kilometre, tako da smo se kmalu dogovorili, da jo bom obiskoval dvakrat tedensko, šel namesto nje v trgovino ..., saj sem tisto leto začel obiskovati srednjo kemijsko šolo v Ljubljani. Svoje prvo pivo sem spil ravno pri tej gospe. Občutek omotice in hoke po oblakih mi je bil neznansko všeč. Količina popitega piva je bila z vsakim obiskom drugačna, saj je tudi sama prejemale majhno pokojnino; proti koncu meseca nič, okoli prvega po dve pivi, tri. Kmalu sem se zalotil, da sem bil kar malce razočaran, kadar sem dobil le eno pivo ali pa še tega ne. Nisem pa pomislil, da bi si ga šel sam kupit, vsaj takrat še ne. Slabo leto sem ostal pri teh dveh, treh pivih dvakrat tedensko, dokler na koncu drugega letnika nisem fasal popravca. Ker si doma nisem upal povedati zanj, sem nekega petka po treh popitih pivih pri Franji (tako je bilo gospe ime) prišel do spoznanja, da to ne bo dovolj. Preden sem stopil v trgovino, sem dolgo odlašal. Dobesedno korakal sem gor in dol pred vhodom – bi ali ne bi? Sodu je izbil dno neki gospod, ki je ven prišel z gajbo piva. Vrag naj odnese vse, stopil sem noter po dve pivi. Pozneje sem v alkoholnih blodnjah prekel bivšega ministra Kebra in dejstvo, da ni bil minister za zdravje že takrat, saj kot šestnajstletnik alkohola ne bi dobil. Ti dve pivi sem spil že v Ljubljani, ko pa sem prispel v Kranj, sem zavil v trgovino po še eno. Glej ga, hudiča, pri tem me je opazila sosedka, ki je jez nisem videl, sem se pa dobro zavedal dolge pridige, ki sem jo naslednji dan dobil od staršev. Počutil sem se krivega, kot bi zagrešil vseh sedem smrtnih grehov, in sem pod pritiskom omenil tudi popravni izpit. Tako sem hkrati dobil tudi pridigo zaradi tega, dobra stvar pa je bila v tem, da sem ubil dve muhni na en mah. Okregali so me,

skratka, le enkrat. Dlje sem ostal le pri pivu ali dveh pri Franji, do mojega prvega resnega pijanstva. Blížal se je moj sedemnajsti rojstni dan. Daril nisem niti pričakoval, saj smo se, kot omenjeno, komaj prebili čez mesec. Imel pa sem to smolo, da sta imela dva moja vrstnika (sosedu) rojstni dan v istem tednu. Seveda sta se začela hvaliti, kaj vse sta dobila: od denarja do prvega računalnika ... Čim bolj se je bližal moj rojstni dan, bolj sta vztrajala z vprašanji, kaj pričakujem, kaj mislim, da bom dobil. Ker nisem hotel izstopati, sem si izmišljal vse mogoče scenarije in darila, ki bi mi jih zavidal marsikdo, včasih sem toliko pretiraval, da mi seveda niso verjeli. Vendar ko sem bil sam, sta mi pred očmi poplesavala njuna nasmejana obraza, tako da sem v petek, dva dni po rojstnem dnevu (daril po pričakovanju seveda ni bilo, le »vse najboljše«), obiskal Franjo, ki mi je dala moje prvo rojstnodnevno darilo po ne vem koliko letih – 2000 SIT. Bil sem tako vesel, da sem dobesedno odletel do trgovine po sixpack (na podlago že popitih treh piv). Pil sem z užitkom in ko sta omotiča in nekakšna nepopisna evforija z vsakim požirkom naraščali, sem šel kupit telekartico (mobiteli so bili takrat redki). Poklical sem domov, da me danes ne bo, ker bom prespal pri sošču, nameraval pa sem iti na rock koncert na Metelkovo. In glej ga, hudiča, pred pošto sem našel 5000 SIT! Če to ni moj srečni dan! Od sixpacka ni ostalo nič, čeprav sem sumil (vedel pa ne), da sem zadnje pivo bolj polil kot popil. Trgovina, še šest pirov! Kako sem prišel do Metelkove, se bolj bežno spominjam, vem, da sem padel v neko družbo punkerjev in z njimi pil, mislim, da so imeli vino in fanto, bambus, vem pa seveda ne. Naslednja stvar, ki se je spominjam, je bil zvok skoraj živalskega bruhanja. Kmalu sem zavohal tudi smrad in občutil nekaj mokrega na svojih nogah. Privzdignil sem glavo in zagledal obraz punce, ki je neumno bolščala vame, medtem ko si je brisala usta. Še malo sem se dvignil in na nogah zagledal vsebino njenega želodca. Bruhnila je še enkrat, rignila in šele potem opazila, da je v grmovju nekaj živega – jaz. Začela se je smejeti, medtem ko je vstajala in odšla. Še kake pol ure sem jo slišal po Metelkovi naznanjati vsem, da je v grmovju nekoga pobruhala. Ko sem le vstal, da preverim situacijo, nisem našel ne denarja ne šolskega nahrbtnika. Groza! Bilo je šest zjutraj,

ko sem vendarle našel odprt nahrbtnik, zraven sta zamazana in strgana ležala dva zvezka. Kot da bi slutil, da se bo zgodilo kaj podobnega, sem v notranji žep prejšnji dan skril 500 SIT. Bili so tam, in kako zelo prav so mi prišli. Lahko sem šel domov.

Marko Nakrič

KAKO POSTANEŠ BREZDOMEČ, 4. DEL

Minil je en mesec in v tem času se je obrnila samo ena pozitivna stvar. Dobil sem stalno prebivališče na centru za socialno delo. Obstajajo pa še druge stvari, kot so: obvezno zavarovanje (kot občan), socialna denarna pomoč, menjava dokumentov in podobno. Pričakoval sem, da bo šlo od tod naprej kot po maslu. Kaka pomota! Verjetno se sprašujete, v čem je problem. Najprej sem se odpravil uredit zdravstveno zavarovanje in sem bil po uri čakanja v vrsti zavrtnjen v desetih sekundah. Dostavil naj bi izpiske iz banke za pretekle tri mesece. Brezdomec kot jaz brez bančnega računa z izpiski?! Absurd. Ko sem v juliju dobil odločbo, še ni bila pravnomočna in tako naprej. Imel sem tako lepe načrte, da bom dobil zavarovanje, si našel kako zaposlitev in sobico v samskem domu pa da bom končno lahko kaj ponudil tudi sinu, da ne govorim o morju ... Nisem ga videl že lep čas. S socialko bi si lahko kupil več revij in odšel prodajat na našo obalo. Želim si, da vas bom naslednjik lahko že razveselil s terena, zato držite pesti zame.

Igor X

ANEKDOTE IZ PRODAJE

BIG KLOŠAR

Čeprav je minilo že skoraj tretje leto od mojega sodelovanja v Big Brotherju, mi ljudje še vedno prepoznajo. To se v večini primerov pozitivno odraža na moji prodaji,

vendar se tu pa tam zgodi tudi kaj manj prijetnega. Tako sem že navajen vprašanj o tekmovanju in dejstvu, saj ljudem ni jasno, zakaj še prodajam Kralje. Neko sončno sredo, ki je blagodejno vplivala tudi na moje finančno stanje, mimo mene pridejo štirje mulci. Eden izmed njih me prepozna in na ves glas vpije: »Poglejte tega klošarja iz Big Brotherja.« Imel sem že pripravljen zajedljiv odgovor, vendar sem bil raje tiho in, kakor da se ne bi nič zgodilo, prodajal naprej. Vendar je to mulce samo še raztogotilo, da so začeli vpiti ter se norčevati iz mene. Kmalu sem jih imel »poln kufer« in sem začel pospravljati Kralje, da bi odšel. Eden izmed njih se je začel peteliniti in me odrivati z roko. Že sem se pripravljaj na povračilo, potem pa sem še pravi čas opazil varnostnika. Samo nasmehnil sem se in čez ramo srboriteža pokazal nanj. Ko so mulci zagledali moža postave, so se najprej nekaj časa nemirno prestopali nato pa z usti, polnimi zbadljivk, odšli naprej.

Marko Nakrič

ŽIVEMU NIČ NE UIDE

To je dogodivščina iz prodaje, ki sem jo poimenoval kar Kaj vse se ti lahko zgodi! Nekega dne prodajam na svojem običajnem mestu, ko pride do mene nepoznani fant. Študent, kot sem izvedel kasneje. Ustavi se in me vpraša, ali se lahko malo pogovarja z menoj. Nisem bil ravno najboljše volje, pa vseeno privolim. Nikoli ne veš, morda me pa on spravi v boljšo voljo. Tako torej kakšnih deset do petnajst minut govoriva o vremenu. S to besedico poimenujem pogovore o povsem brezveznih stvareh, gre za tiste bla bla pogovore. Uvidim, da z njim zgolj zgubljam čas, ga odslovim in prodajam dalje. Čez približno deset minut, morda celo manj, pride tip nazaj do mene. »Pa ne že spet,« si mislim. Ustavi se in mi nekaj »poje« o svojem mobitelu, ki naj bi ga neke pozabil, izgubil. Jaz sem ga poslušal zgolj napol, prodajal sem pač dalje. Naenkrat upamem njegovo vprašanje: »Imaš morda ti moj mobitel?« Zelo nejevoljno, vidno jezen spustim svoj: »Kaj?!« »No, ja, glede na to, da si bil zadnja oseba, s katero sem govoril, si mi mogoče ukradel telefon,« hiti razlagat in mi pojasnjevati v slogu H. Pirota. Prav nič zadovoljen zaradi

njegovih detektivskih sposobnosti mu sedaj že zelo, zelo slabe volje odvrnem: »No, ja, uganili ste.« Kako je mladenič vse to lepo zrežiral in odigral! Še danes ne vem, ali je šlo zgolj za naključje ali pa je vse to res premišljeno izpeljal.

DR

PRESENETLJIVA IZKUŠNJA

Moje stalno mesto za prodajo Kraljev ulice je pri Maksiju na parkirišču. Tam sem nedavno doživela zelo čudno štorijo. Do parkomata je stopil možki, ponudila sem mu revijo. Začel mi je razlagati, da ne bo nikoli več kupil revije, vse to zaradi fanta, ki je v centru stopil do njega in mu jo ponudil. Ko mu je gospod zanj dal 2 evra, se je fant obrnil in odšel. Ker se mi je gospod zdel iskren, sem mu izročila revijo zastonj. Ko se je pripeljal z avtom do rampe, se je iztegnil iz avta in mi izročil 5 evrov. Upam, da bodo nekateri nehali žicati na račun Kraljev, kajti zaradi njih je revija včasih na slabem glasu.

Klavdija

RESNIČNA 49

Kot sem že omenil, sem začel prodajati Kralje na naši lepi slovenski obali. Prodajam jih na več lokacijah v Kopru, Izoli ter Luciji. Moram pa omeniti gospoda, ki je od mene kupil Kralja v Kopru na tržnici. Pristopil je in me povprašal, ali je to revija, ki jo je že večkrat dobil v Ljubljani. Odgovoril sem mu, da prav ta, saj po novem prodajam v Kopru še do konca septembra. Zelo nas je pohvalil, še posebej športno sekcijo, češ kako zelo smo uspešni in kje vse smo že bili. Povedal sem mu, da se nas je zbralo nekaj fantov, ki smo preprosto začeli igrati nogomet in s tem pririnjili zelo daleč. Zahvalil sem se mu za dva evra in mu zaželel prelep sončen dan.

Roman

LITVA SKOZI GLASBO IN KULINARIKO

014
KRALJI
ULICE

foto: osebni arhiv

Sandra, mlada absolventka glasbe iz Litve, prihaja iz čisto drugih voda kot mi, socialci, pa tudi kot naši obiskovalci, vendar jo je delo v našem dnevnem centru toliko pritegnilo, da ji ne zmanjka idej, kako popestriti poletno dogajanje, ki je, priznajmo si, nekam dopustniško. Sandra se je torej lotila predstavitev Litve, sicer že tretje po vrsti v seriji doslej organiziranih, pa vendar precej drugačne od prejšnjih. Svojo deželo je predstavila skozi glasbo in z okušanjem tradicionalne

jedi, ki jo ponudijo gostom (popečeni kruhki s česnovno & sirovo omako). Udeleženci so si ogledali odlomke iz filma Unseen Litva in pozorno prisluhnili pripovedi o zgodovini Litve in njeni kulturi. Med predstavitvijo so tudi lahko v živo prisluhnili različnim zvrstem glasbe, ki jo je izvedla kar nastopajoča sama (klasična glasba, petje poezije in pop glasbe).

Ni čudno, da so bili vtisi udeležencev zato vsaj tako živopisni in naklonjeni, kot je bila predstavitev:

Gadafi: Zdelo se mi je ful dobro, edinstveno, vsak dan bi jo lahko poslušal.

Stripi: Predstavitev mi je bila kar všeč, predvsem poslušanje glasbe in Sandrin glas.

Zvezdica: Zelo dobro. Morda ne bi bilo odveč, da bi večkrat imeli predstavitev različnih dežel, saj bi jih lahko na ta način tudi mi izkusili.

Anistella: Bilo je enkratno. Sandra je izvrstna performerka.

Samo še več takih stvari! Lepo je videti, kako poteka življenje v drugih deželah, in поблиže spoznati njihovo kulturo in način življenja ter razmišljanja.

Medo: Rečeno zelo na kratko – izjemna predstavitev.

Andrej Pugelj: Bilo je edinstveno, saj me je takoj zamikalo, da bi tudi sam obiskal to deželo.

Pripravila MG

S POLNO PARO V NOVOUSTANOVLEM ŽENSKEM KOTIČKU

Miha Gražner

Z nestrpnostjo sem čakala četrtek (ki je tudi moj srečen dan), da se bomo dobile oziroma sestale »samo« ženske. Gospodična Monika je pripravila zelo zanimiv film o štirih ženskah.

Kar vrelo je iz nas, vsaka je povedala svojo zgodbo. Nekatere so hitele s problematično, druge zopet z bolj optimistično obarvano vsebino.

Teme so bile zelo različne in zelo zanimive. Od drog, alkoholizma, spolnosti in seveda, kar je bistveno za nas vse (in tudi za moški svet), do ljubezni. Oh, moj bog, kako smo si različne, včasih me kar zaboli: »Tako kot da bi bila popolnoma sama na tem svetu.«

Pravzaprav se res vse vrti okrog 7 milijard (različnih) individualnih usod, karm ali zgodb. Teme pogovora so se nanašale tudi na vloge – žena, delavka, gospodinja, mati, vzgojiteljica, ljubica, prijateljica.

Vzneseno polna in po svoje razklana sem odšla domov. Ko slišiš take iskre, nenavadne pripovedi, te postane v najbolj skritem kotičku tvojega srca ali v duši kar malce strah ali pa občutiš dvom. Vedno znova, znova in znova se začneš spraševati:

»Kam vse to pelje, do kod, kdo sem? Zakaj sploh živim? Znam ljubiti? Sem morda premalo ljubljena? Ali morda živim življenje, ki mi ga vsiljuje družba, družina, partner ali celo sosed, profesor ...?!«

Sama sem močna, izzivi me še podžgejo, moja šibkost je samo usmiljenje, milost, dobrot, iskrenost, razumevanje, nesebičnost, čut, sočut, nadčut in vera. Vse to me gradi in dopolnjuje in zapolnjuje. Kot mozaik, ki mu manjka še kakšen kamenček, da bo celovit.

Hana

OTVORITEV SLIKARSKE RAZSTAVE KRALJEV ULICE V MLADINSKEM CENTRU LITJA

Že kar pred nekaj časa, bilo je namreč zdaj že davnega maja, se je v daljni Litiji odvijal prav prijeten dogodek. V prostorih tamkajšnjega Mladinskega centra smo polepšali zidove z našimi slikami, ustvarjenimi na torkovih in četrtkovih delavnicah. Enaindvajset izbranih slik je bil glavni razlog, da smo se napotili tja, slikarjem pa se je pridružilo še 9 članov igralske ekipe OdPisani, ki so se prijazno ponudili, da popestrijo našo otvoritev. V Litiji so nas pričakali tamkajšnji zaposleni, prostovoljci in mimoidoča mladina. V mladinskem centru je takoj čutiti pozitivno energijo, ki jo prispevajo vsi omenjeni, še dodatno pa živobarvna notranjost. Slikarji smo se zaprli v glavni prostor ter v miru postavili naše izdelke, medtem pa so se igralci pripravili na svoj trenutek. Odigrali so kar na parkirišču pred centrom, gostje smo dobili stole, Litijani pa so si predstavo ogledali kar z njim ljubih stopnic pred mladinskim centrom, ki je tudi sicer njihov najljubši kotiček. Tam se jim je porodila že marsikatera izvirna ideja.

Po predstavi smo se vsi skupaj napotili v razstavni prostor, kjer smo prisotnim ob piškotih zaupali marsikatero simpatično anekdoto iz naših delavnic, kakšnega prav uradnega govora pa nismo imeli. Čakajoč na Halo pico smo zamudili vlak, kar pa se je izkazalo za primerno odločitev. V naslednjih dveh urah

smo se namreč dodobra nasmejali ob izvajanju pantomime in pripovedovanju vicev, tako da smo prijeten večer sklenili tako, kot se spodobi.

Zahvala gre vsem iz Mladinskega centra, gostom in dvema ekipama ustvarjalcev iz Kraljev ulic. Na čimprejšnjo ponovitev!

Laura Ličer

foto: Laura Ličer

015
KRALJE
ULICE

MALE PRIPRAVE NA VELIK DOGODEK, SPLIT 2011

Nogometna reprezentanca brezdomcev Slovenije se je udeležila priprav na svetovno prvenstvo socialno izključenih, ki bo potekalo v Franciji, o čemer sem navdušeno pisal že v kar nekaj izdajah našega časopisa. Tako je tudi prav, saj gre za velik dogodek. Priprave so potekale v Splitu na Hrvaškem, fantje in strokovno vodstvo pa smo se dobili 18. 6. 2011 ob 5.30 v Celju, od koder smo se odpravili na dolgo pot proti Splitu. Že zgodaj zjutraj smo vedeli, da bo pot zelo vroča, vremenska napoved je bila darežljiva s temperaturami. In res je bilo tako. Potovali smo s kombijem in osebnim avtomobilom in za pot od Celja do Splita s tremi kratkimi postanki porabili osem ur. V Splitu nas je že čakal hrvaški direktor reprezentance Dado in zelo hitro so nas nastanili v hostlu Spinut. Prvi dan je bil namenjen izključno počitku, že naslednji pa so se začeli neizprosni treningi; vsak dan ob 9h smo imeli prvi trening, ki je trajal približno dve uri. Po končanem treningu smo se stuširali in se skupaj s strokovnim vodstvom odpravili na zasluženo kosilo, potem pa smo imeli vsak dan prosto do šestih, kar je večina izkoristila za poležavanje in kopanje. Drugi dnevni trening je bil ob 18h. V sredo smo imeli v centru Splita, natančneje na Rivi, turnir, kjer smo odigrali prijateljski tekmi s Hrvati. Sledil je prost dan, ki smo ga dodobra izkoristili; najprej za odhod na Brač, zvečer pa smo se odpravili še s trajektom proti Trogirju. Pozno zvečer smo prispeli nazaj v Split, saj nas je že naslednji dan čakal zadnji trening pred sobotno vrnitvijo v Slovenijo. Na petkovo jutro so nam malce pogledali skozi prste; imeli smo samo polurni trening, vsi smo bili namreč že zelo utrujeni od naporega tedna. Zvečer smo si v centru Splita ogledali atletski miting, saj mora biti vse v športnem duhu. Poudarek je bil na dekletih, skakalkah v višino, dogodka pa se je udeležila vsa svetovna elita, vključno z domačinko Blanko Vlašič. Bilo je zelo zanimivo. Če se ozrem nazaj, lahko priznam – treningi so bili res naporni, kar

foto: arhiv RZU

se je kazalo tudi na nas, udeležencih. Ne preseneča, da smo se v soboto zjutraj precej navdušeno odpravili nazaj v Slovenijo. Ves čas smo jedli kot grofje. Bilo nas je osem športnikov, jaz, Darko, Sašo, Chris, Aleksander, Milan, Boštjan, Milan 2 in Gregor, ter še pet oseb iz vrst strokovnega vodstva (direktorica Suzana, selektor Igor, socialni uslužbenci Romina, Sašo in Zdenka). Vsem skupaj se najlepše zahvaljujem za tale projekt, ki je bil odlično organiziran in izveden. Vsaj jaz, zagotovo pa nisem edini, sem bil več kot zadovoljen s pripravami in strokovnim vodstvom. Vsi smo se trudili po najboljših močeh, kar je obrodilo sijajne rezultate. Lahko dodam samo še to, da komaj čakam na začetek SP.

Nogometni poročevalec Darko

foto: Maja Vžintin

V svetu je kolo že dolgo časa priznано kot optimalno prevozno sredstvo, ki je najprimernejše za premagovanje kratkih razdalj, za marsikoga pa niti daljše niso problem. Kot je znano, avtomobil največkrat uporabljamo za premagovanje razdalj, ki so krajše od 5 km. Poznamo veliko svetovnih mest, ki skrbijo za kolesarsko tradicijo in veliko sredstev in znanja namenjajo razvoju kolesarske infrastrukture, med drugim tudi za javni promet, ki omogoča kolesarjem prepotovati velike razdalje, kot so na primer vlaki, prirejeni za prevažanje koles, so splošno poznane in ne bodo predmet današnjega članka. Ker je kolesarska sezona v polnem zamahu, je prišel čas, da spregovorimo tudi o prikolicah za kolo. Če ste pravoverni kolesar, je to predmet, ki vam bo v marsikaterem pogledu olajšal življenje, v nasprotnem primeru pa vam bo omogočil veliko lepih trenutkov med druženjem v krogu družine ali prijateljev. Poznamo več vrst prikolic za kolo. Najpogostejše se uporabljajo dvokolesne prikolicе za prevoz otrok, domačih ljubljencev in blaga. Pot na tržnico po večjo količino sadja in zelenjave, družinski izlet v naravo ali transport kužka na oddaljeno jaso bodo zabavni, obenem pa se boste gibal po svežem zraku in vzdrževali zdravje. Na ulicah je opaziti vse več družin, ki prevažajo otroke v prikolicah, in ti se opazno zabavajo, medtem ko vijugajo med orjaškimi zgradbami, ali pa enostavno uživajo med vožnjo v naravi in mahajo mimoidočim. Za vožnjo v otroški prikolic

veljajo enaka pravila kot za vožnjo v otroškem sedežu na kolesu. Prikolice za prevoz majhnih otrok so namenjene udobju in varnosti malih potnikov. Težišče je bližje tlorasu, kolesa pa so bolj oddaljena med seboj zaradi večje varnosti, kar prepreči možnost kotljenja. Med varnostno opremo sodijo tudi mreža proti mrčesu, dežna zaščita in varnostni pasovi, seveda je tudi čelada obvezen dodatek. Večina staršev se zaveda odgovornosti za otrokovo varnost in za njo tudi poskrbi. Otroška prikolica ima kar nekaj prednosti pred otroškim sedežem za kolo, saj v njej lahko prevažate tudi otroka do štirih let starosti, večina prikolic pa je narejena za prevoz dveh otrok in imajo nosilnost do približno 45 kg. V primeru padca bo otrok v njej bolj varen, saj naj se ne bi prevračala, v vsakem primeru pa je malček v njej bolj zaščiten in na nižjem položaju, kar je pri padcu zelo pomembno. V prikolicah lahko prevažajo svoje najljubše igrače ali celo zaspijo. Za njihovo večjo varnost je zelo priporočljiva namestitve vzratnih ogledal, saj jih lahko med vožnjo nadzirate in preverjate, ali se vedejo vzorno in ne ogrožajo lastne varnosti. Prikolice za prevoz domačih živali so dokaj podobne otroškim, le da so po navadi manjše. Tudi kužki bodo enako uživali v vožnji kot vi, medtem ko se bodo prevažali v prikolicah za kolo. Imam izkušnjo s prikolico za prevoz blaga, ki jo vsak dan uporabljam v centru mesta, in moram reči, da je zelo koristna, saj mi ni treba razmišljati o parkiriščih in podobnih nevšečnostih, medtem ko po centru službeno skačem po opravkih. Prikolice za prevoz blaga seveda uporabljamo, da lažje in s čim manj energije prevažamo tovor. Je bolj stabilna in obvladljiva metoda prevoza tovora, kot če ga pripnemo na kolo. Najpogostejše se uporabljajo prikolicе z nosilnostjo med 12 in 140 kg. Resda je treba voziti bolj previdno kot sicer, saj je prikolica širša od vašega kolesa in se prazna, če vozite po luknjah, rada prevrne. Predpisana širina prikolicе za prevoz blaga je sicer največ en meter. Bolj profesionalno pa prikolicе uporabljajo turni kolesarji, ki imajo kolesarske prikolicе za prtljago z enim kolesom, ki so ožje in togo pripete na kolo, da se ne bi prevrnile na stran, saj je njihova vozna hitrost precej večja od mestnih kolesarjev. Pravilno pritrjena prikolica natančno sledi kolesu. Seveda je razlika med dvokolesnimi in enokolesnimi prikolicami

v tem pogledu velika, vendar je treba vedeti, da v dvokolesnih prevažamo svoje najdražje ali tovor in se tako ali drugače izognemo luknjam, na ravnem pa ni nikakršnih problemov, vozimo lahko precej hitro, no, le pločniki so manjša nadloga. Pred nakupom se prepričajte, da je bila prikolica narejena v skladu z veljavnimi predpisi, kar je odvisno od namena uporabe. Za otroke so obvezni pettočkovni varnostni pas, odsevni trikotnik zadaj ter varnostni lok. Pred nakupom se prepričajte, da je ne boste preplačali, saj se cene na tržišču gibljejo že od dobrih 100 evrov naprej, ponudba pa je pestra. Omenil bi še Američana Paula Elkinsa, ki je sam izdelal pravi bivalnik, ki ga lahko pripnemo na kolo. Seveda je v njem vse, kar človek potrebuje, ko se odpravi na pot. Njegov cilj je bil festival Burning man v zvezni državi Nevada in ko je prispel tja, so bili obiskovalci navdušeni. V bivalniku si je poleg postelje omislil tudi toaletno omarico, pisalno mizo, kotiček za kuho, na zunanji steni pa je celo mini pisoar. Prikolico za kolo lahko izdelate tudi sami. Sliši se težavno, vendar je izdelava enostavna, izbira materiala poljubna, oblika pa prav tako. S kompletom osnovnega orodja, lesom ali jeklom jo sestavite v kratkem času. Če vas zanimajo načrti, si jih lahko ogledate na internetnem naslovu www.simple-city.com/bamboo, kjer so kot material za izdelavo izbrali bambus, za vzorec pa si ogledajte slike na povezavi www.flickr.com/photos/simple-city in v kombinaciji z vašo domišljijo boste izdelali unikaten izdelek, na katerega se bodo lepili pogledi mimoidočih. Pred izdelavo se prepričajte, da je prikolica izdelana v skladu z veljavnimi predpisi, in uživajte v vožnji s svojim izdelkom. KOLO = KOOL

Jean Nikolič

vir: Internet

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

PRED DURMI JESENI ...

monika.buhancic@kraljiulice.org

To poletje se je dogajalo ogromno novega in ogromno starega na nov način. Tako imamo po celoletni kalvariji okoli volitev tudi v Kopru končno svojega župana. Starega novega g. Popoviča. Z njegovo zmago se kar strinjam, saj je velik genij, ko je govora o podjetništvu, inovacijah, novogradnjah in nedvomno je za Koper naredil veliko novega. Našega župana pa je treba podučiti še o socialnih tematikah. Kapo dol za piransko varno hišo pa za koprski center za mladostnike in otroke ter kar za nekaj novitet za upokojece in starejše občane, za vse športne pridobitve ..., a nekako je kljub vsemu malce gluha, ko se govori o brezdomnih osebah. Pridobili smo nočno zavetišče, ki ga čaka še nekaj izboljšav, toda zavedanje, da je treba poskrbeti najprej za brezdomne čez dan, da bi nato lahko legli k počitku z več samozvesti in občutkom, da so koristni za družbo, še vedno manjka. No, tu smo vskočili mi. Ko tole pišem, naš dnevni center DBI »laufa« že štiri mesece in je vsekakor dokazal potrebnost in podrl vse predsodke – locirani smo namreč v samem centru Kopra in nihče, razen prvih dveh sosedov, ne ve, da smo tam, saj v nasprotju z napovedmi v mestno jedro nismo prinesli razgrajanja, pijančevanja, spanja po klopih, nadležnega žicanja in odvečnega beračenja. Da pa je Koper res potreboval DC, potrjujejo tudi statistični podatki o številu obiskov uporabnikov. Na zelo slab dan je v njem vsaj 5 obiskovalcev, na običajen dan pa se te številke gibljejo od 8 pa do 13. Tačas nam je uspelo rešiti marsikatero zadevo. S pomočjo gdč. Monike Florjančič smo dvema uporabnikoma priskrbeli bivališče – najemniško sobo, v času od 1. 7. do zadnjega avgusta pa smo imeli celo dva brezdomna

na delovnem usposabljanju. Prodaja časopisa KU je postala velik del dogajanja, saj se brezdomni skozi prodajo učijo vrtilin komuniciranja s someščani, njihova samozavest pa posledično zraste, saj se nič več ne čutijo brez namena, brez cilja in nimajo občutka, da ničesar ne prispevajo. V centru smo ugotovili, da je najboljši način resocializacije (grda beseda, a ...) naših uporabnikov v udejstvovanju v družabnih igrah. Med igranjem pingponga, biljarda, namiznega nogometa ali iger s kartami se naučijo veliko več o sebi, o soljudeh, odnosih, napačnih odzivih in še čem, kot bi se naučili ali ugotovili med razgovori z različnimi strokovnjaki. Opazno ugotavljamo, da se sedaj že sami brzdajo, kadar denimo izgubijo, mirijo druge, kadar začutijo, da obstaja možnost izbruha emocij, skratka, prav lepo jih je opazovati, kako rastejo in se razvijajo tako duševno kot duhovno. Najlepše pri vsem tem pa je, da ob sicer manjšem mentorstvu vse zasluge za to pripadajo njim samim. Nihče drug se ne more pohvaliti, da jih je »spremenil«. Po mojem prepričanju tako ali tako nihče nikogar ne spreminja, vse to leži globoko v njih samih, a zaradi slabih izkušenj in ponavljajočih se razočaranj so zgradili nekakšen zid okoli sebe in svojega srca. Premeteno jih je treba postaviti v situacijo, kjer se bodo počutili varne in bodo sčasoma začeli te zidove rušiti. Sami. Po svojem notranjem ritmu. In prav pri vsakem od naših fantov vidim, kako iz dneva v dan prihajajo v DC s kakšno »ciglo« manj. To pa je moj cilj: pripraviti jih, da skozi odnose sami dojamejo, da ni prav vsaka oseba na svetu zato, da jih prizadene, in da ni prav vse v življenju črno. Uživam dodajati

foto: Biba

barvne odtenke v njihovih glavah ... z lastno pomočjo si potem sami po svoji izbiri pobarvajo vse tisto, kar je leta ležalo nekje v kotu, črno, prašno, pozabljeno. Seveda bi bila najbolj srečna, če bi mi z neba padel denar in bi lahko pod eno streho, v eni hiši, s sodelavcem odprla center, kjer bi delovali dnevni center, nočno zavetišče, ljudska kuhna, delavnica, kjer bi bil dostop do tušev, pralnih in sušilnih strojev ... skratka, celotna strategija za pomoč brezdomnim. To je po mojem edini recept za trajnostni razvoj in uspeh. En center, eno osebje, ki posameznika pozna od prihoda in ga spremlja. Tako pa mora brezdomni v vsakem centru, v vsakem društvu, vsepovsod, kjer potrebuje kakšno vrsto pomoči, vsakič znova tuji osebi razlagati vse o sebi, o svoji preteklosti Kljub čudnim časom trmasto upam, da bo nekega dne prišlo do tega. Pa četudi ne bi uspelo meni, da le uspe nekomu s čistimi nameni in ne nekomu, ki odpira center zato, ker je fajn, da ga imamo, nima pa osnovnega čuta za sočloveka in misli, da je pieteta nekaj za na kruh namazat. Za začetek pa upam, da se bomo ta mesec srečali v Kopru na vseslovenskem turnirju v treh disciplinah, kamor bodo povabljeni brezdomni iz vseh organizacij. Srečno, šolarji, srečno, vsi ljudje in naj Vam jesen obarva srčke na zlato.

Vaša Biba

017
KRALJI
ULICE

REPORTAŽA IZ KOPRA

V julijski številki sem v uvodniku omenil, da se odpravljam v Koper delat v sklopu invalidske rehabilitacije. S prijateljem Vilijem, s katerim se pozna že res dolgo, sva se torej odpravila v Koper. Prve dneve sva spoznavala samo mesto in tudi lokacije, kjer se kaj dogaja, srečala pa sva tudi nekaj uporabnikov dnevnega centra na Obali. Moram omeniti, da so naju toplo sprejeli in da smo postali že kar prava klapa. Družimo se skoraj ves dan, zvečer pa vsak po svoje. Zagotovila sva si ustrezno prenočevanje pa tudi delo, saj prodajava Kralje in sva v pomoč najini mentorici Moniki – Bibi. Kot v Ljubljani je tudi v Kopru nekaj tujcev, naj omenim samo Jaroslava iz Slovaške, ki se je odpravil v Slovenijo za delom, ostal pa brez vsega in sedaj nekaj uric preživi z nami. Samo delo ni naporno, saj se najde čas tudi za kopanje in večerne zabavice. Delovniki minevajo kot po tekočem traku, za vikend pa si privoščiva počitek, po navadi je to Izola. Upam,

da bova z najinim trudom in zmožnostmi pomagala marsikomu. Stranke so zadovoljne. Večinoma vsak vpraša: »Ja, kje pa ste, zakaj na Obali ne moremo dobiti Kraljev?« In to je res. Kralje prodajamo samo prodajalci iz Ljubljane. Poskušam nagovarjati potencialne kandidate, ampak za zdaj mi je to uspelo samo pri Slovaku, ostali si kruh služijo s priložnostnimi deli. Nekaj pomagata tudi Rdeči križ in prijazna ter simpatična Monika, s katero sem vzpostavil kar dober odnos. Obiskal sem tudi Karitas na Bertokih in tudi tam so naju s prijateljem toplo sprejeli. To je prvih nekaj utrinkov z Obale, v naslednjih številkah pa bo objavljena tudi novica o turnirju, ki ga bomo organizirali v septembru.

S slovenske Obale samo za Vas, Roman

PODPIRAM!

Prodajalec JOŽE BOROŠAK je o sebi povedal:

Časopis prodajam že 6 mesecev, moje običajno mesto prodaje pa je Mercator v Šiški. Velikokrat se srečujem s težavami pri prodaji, saj me moti predvsem to, da so nekateri ljudje zelo arogantni in me nočejo niti pozdraviti.

Kupec TOMAŽ je o JOŽETU povedal:

Rad kupim časopis Kralji ulice in ga berem v prostem času. Prodaja časopisa se mi zdi dobra ideja, saj si tako prodajalci pridobivajo delovne navade in širijo stike z ljudmi. Posledica tega pa je manj kriminala. O Jožetu lahko povem samo dobro, je priazen in v redu prodajalec. Če imam čas, se rad ustavim pri njem in mu prisluhnem.

Prodajalec BOŠTJAN JANČIČ je o sebi povedal:

Lokacija, kjer največkrat prodajam, je pred Mestno hišo v Ljubljani, saj tam hodi veliko ljudi in mi gre prodaja časopisa zelo dobro od rok, prodam pa ga tudi ekspresno hitro. Občasno se preselim tudi pred Špar pri Ljubljanskih mlekarnah. Kralje ulice prodajam šele pol leta, po pet dni v tednu. To mi poleg socialne pomoči predstavlja pomemben vir zaslužka. Zavedam se, da s tem ne bom obogatel, kot tudi da si bom moral poiskati redno službo, je pa dovolj za sproti, v smislu dodatka, ki mi pomaga, da lažje preživim.

Kupka MEAGAN je o BOŠTJANU povedala:

Sem dijakinja in hodim na gimnazijo. Časopis Kralji ulice poznam, največkrat si ga sposodim od sošolk in ga v celoti preberem. Zakaj? Zdi se mi zelo zanimiv, saj predstavlja drugačen pogled na današnjo družbo in prav je, da jo spoznamo tudi s te strani. Boštjana sem danes prvič srečala. Ker je zelo priazen in nevsiljiv, sem od njega kupila časopis.

Pripravila Klavdija Krapež

foto: Klavdija Krapež

foto: Klavdija Krapež

PISMA BRALCEV

Pozdravljeni!

Pred Mercator trgovino v Črnučah redno srečujemo prijaznega, komunikativnega, nevsiljivega, a vedno dostopnega prodajalca Kraljev ulice, ki nam s svojo simpatičnostjo popestri dan. Revijo Kralji ulice zdaj z veseljem prebere vsa družina. Lep pozdrav,

družina Miš iz Črnuč

FESTIVAL, KOT GA NI!

Pred začetkom poletja se je v organizaciji Zavoda za usposabljanje Janeza Levca in Društva za kulturo inkluzije odvil že peti mednarodni festival Igraj se z mano, katerega osnovni namen je spodbujanje t. i. socialne inkluzije, kar pomeni spodbujanje druženja otrok s posebnimi potrebami z ostalo populacijo. Kot pove že ime festivala, se to dogaja prek igre.

Festival je iz leta v leto večji in bolj prepoznaven. Letos so se tako mladi in mladi po srcu kar štiri dni igrali na ulicah v središču prestolnice, dva dni so se zabavali na mariborskih ulicah, za dan pa je festival obiskal tudi Jesenice in Muto. Da smo v svojih prizadevanjih uspešni, kažejo tudi rekordne številke. Na dogodku je sodelovalo prek 250 šol, zavodov in

različnih organizacij, v družbi enakih pa se je igralo prek 10 tisoč otrok in mladostnikov, pri čemer je bil obisk prireditve še vsaj trikrat tolikšen. Glede na to, da z njim več kot dosegamo svoj namen, se lahko že sedaj veselimo šeste izvedbe.

Vasja Bobič

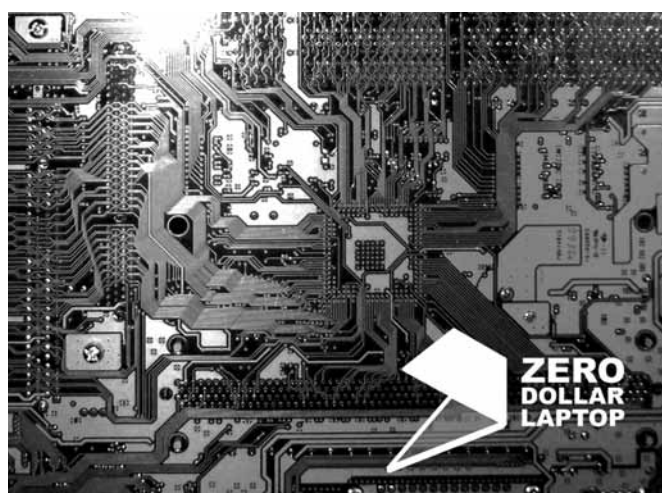
ZERO DOLLAR LAPTOP ALIAS JAMES WALLBANK DOES NOT EXIST

»Davnega« leta 1999 je James Wallbank napisal *Lowtech manifesto*, kratko besedilo, v katerem je utemeljeval obstoj poceni ali zastoj tehnologije in spodbujal ponovno uporabo računalnikov, ki zaradi (pre)hitro razvijajoče se računalniške industrije končajo na smetiščih. Ni treba poudarjati, da je v besedilo vtkana kritika potrošniške in »licenčne« družbe ter direkten poziv k uporabi odprtokodnih sistemov in t.i. *freeware*. Ravno takrat je Nicholas Negroponte (glej obširne podatke o gospodu na wikipediji) izdal serijo člankov, v katerih je poudarjal zahtevo po cenovni dostopnosti digitalne tehnologije. Ker je ugotovil, da računalniška podjetja niso pripravljena sodelovati v tem procesu, je začel obširno kampanjo za produkcijo prenosnikov za 100 \$ (za primerjavo: prenosnik je takrat »koštal« slabih 1000 \$). Kampanja je »malce« kasneje (leta 2007) dobila končno podobo v imenu One Laptop Per Child (OLPC), humanitarnem projektu, ki se (še vedno) izvaja v tako imenovanem tretjem svetu. Zadeva je spodbudila na začetku navedenega avtorja manifesta, da napiše revolucionarno besedilo: *Zero Dollar Laptop Manifesto* (ZDLT). V njem tako kot pred osmimi leti zagovarja uporabo odprtokodnih sistemov (npr. Linux) in koncept ponovne uporabe, hkrati pa širnemu svetu ponudi utemeljitev in navodila za pripravo projekta, kjer prenosnik stane natanko 0 \$ (prevod: 0 €, za nostalgike: 0 sit), v »ZDLT zapiskih« (*notes*) pa poda natančno in lucidno kritiko humanitarnega OLPC. Po njegovem (in jaz se s tem absolutno strinjam!) je OLPC kljub plemenitosti zelo klasičen *top-down* projekt, kjer velika NVO in velika podjetja ustvarjajo potrošno robo (zapakirano v izobraževalni program) oz. novo tržno nišo za ljudi (v t.i. tretjem svetu). Prenosniki OLPC so sicer lični (a standardizirani, torej dolgočasni in monotoni) in prijetnih barv (zelene, roza, modre) a (u)porabnike (otroke) ne potegnejo iz večne spirale licenčnih programov (in posodabljanj) ter popravi, projektni vodje pa jih ne naučijo (jim ne omogočijo!) avtonomno skrbeti za svojo novo igračko. Odveč je poudarjati, da so v celoten sistem vpeta velika računalniška podjetja. Skratka, ta plemeniti projekt ne vzpostavlja razmer za opolnomočenje (kot tak se namreč »prodaja«), temveč gladko malo reproducira potrošništvo. V nasprotju s tem pa projekt ZDLT, ki temelji izključno na rabljenih prenosnikih, odprtokodnem sistemu (npr. Ubuntu) in spodbujanju delovanja po *grassroot* principih, ponuja dejansko možnost za avtonomno upravljanje prenosnika. Dolgoročni cilj projekta je omogočiti dostopnost digitalne sfere deprivilegiranim družbenim skupinam, s tem pa izničiti t.i. »digital divide«. Izkaže se namreč, da se marginalizacija direktno prekrije z nedostopnostjo do medmrežja in digitalno nepismenostjo, s tem pa od vira informacij ali kreativnega izražanja na medmrežju. Delavnice ZDLT se izvajajo na podarjenih/rabljenih prenosnikih, ki jih skupina računalničarjev pred tem pregleda in zagotovi njihovo delovanje, na njih pa si udeleženci in udeleženci (npr. delavci migranti, brezdomni, prebežniki) naložijo odprtokodni sistem, naučijo se uporabljati različne programe, se povežejo na medmrežje, se poučijo o tem, kako (in kje) posodabljati te programe, morda ustvarijo svoj blog, si prenosnik v kreativni delavnici s pomočjo stensilov in nalepk personalizirajo in po končani delavnici zadevico prejmejo v last. Prenosnik je zdaj v vseh pogledih njihov. Zato smo se v Urbanih brazdah odločili izpeljati ta projekt v

Mariboru. Ker je zadeva »zaščiten« pod *Creative Commons*, smo si dovolili majhno modifikacijo imena in projekt poimenovali *Za-nič kišta*. Z imenom smo želeli ustvariti igro besed, ki odraža naravo projekta: po eni strani je prenosnik »zanič«, fuč, saj ga lastnik ali lastnica ne potrebuje več in nam ga dobrovoljno podari, po drugi pa je »za nič«, saj ga udeleženci in udeleženci prejmejo v last brez plačila (tudi delavnica je zastoj). Trenutno smo v fazi pridobivanja prenosnikov, zato izkoriščam priložnost, da vas vljudno povabim k donaciji vašega ne več uporabljane ali zavrženega (tistega, na katerem se nabira prah na vaši omari) prenosnika. A vsak prenosnik žal ni primeren. To je verjetno največja pomanjkljivost ZDLT, saj Ubuntu zahteva neko njegovo določeno minimalno konfiguracijo (zmožljivost). Če vas zanimajo donacije in več informacij o njenih »pogojih«, nam lahko pišete na: urbane.brazde@maribor2012.eu.

V oktobru bomo gostili kolege iz Anglije (Furtherfield in Access Space), ki so lani prvič uresničili ZDLT, in kolege iz Italije (Binario Etico), ki bodo letos v Rimu izpeljali projekt, da se še natančneje poučimo o vseh njegovih dimenzijah, prediskutiramo morebitne zagate ter najdemo kreativne rešitve in nadgradnje za izpeljavo projekta v Mariboru. Pričujoče besedilo pa naj ne bo zgolj opis naših dejavnosti, temveč naj bo spodbuda pri širjenju filozofije ponovne uporabe digitalne tehnologije, odprtokodnih sistemov, odporu »digitalni ločnici« in s tem spodbujanju nepotrošniških in avtonomnih praks: širite idejo, pozanimajte se, lahko nas kontaktirate in še sami izpeljate ZDLT! Ker pa je to emancipacijski projekt, ki neusmiljeno spodjeda veličastni kapitalistični red, nam ni treba pretirano ugrabiti, zakaj vnos »James Wallbank« v wikipedijo pokaže rezultat »James Wallbank does not exist«.

Tomaž Gregorc

Gostujoči kolumnist:
Bojan Radej

BEDA URBANE RADIKALNOSTI

foto: osebni arhiv

020
KRALJI
ULICE

Da politična ureditev in družbene razmere danes v Sloveniji niso niti blizu tistemu, »za kar smo se borili« v osemdesetih in devetdesetih, je jasno vsakomur, razen nekaj sto privilegiranim koritnikom, skledarjem in kar je še takih, ki so si v igri z ljudstvom tako lepo opomogli. O tem iz dneva v dan berete v ostalih časopisih, zato si jaz zadajam drugačno nalogo, ki pa je precej bolj nespodobna kot le zmerjanje oblasti.

Kadar je oblast slaba, se najboljše po navadi skriva tam, od koder delujejo silnice proti njej. Ker imamo danes domnevno neke vrste demokracijo ali, resneje rečeno, nekaj, kar nanjo le vse slabše spominja, in se nasprotnikom vladajočega režima ni več treba skrivati po pisateljskih klubih, založenih z buteljkami odličnih vin in spodobno jedačo, ampak jih najdemo ob belem dnevu s piksnami piva in s špineli v avtonomnih conah kot novodobnih centrih urbane radikalnosti. Kakšne so torej v tej sistemski retardaciji domovine razmere v slovenskih antisistemskih gibanjih?

Do takega preizpraševanja me je pred časom spet privedlo vabilo urednika nekega zbornika. Vodilna tema je bila osvetliti pot, ki jo je v petnajstih letih prehodila neka slovenska avtonomna cona oziroma s tem projektom povezana skupina aktivistk in aktivistov. Ponujeno priložnost sem takoj zlorabil za neobjektivno zgražanje nad vsebino avtonomnih con v Sloveniji, ki bi lahko bile neprecenljiva protirežimska silnica, pa je to, kar se je iz njih izcimilo, prej legitimizacija samooklicanega kozmopolitizma provincialnih oblastniških kopitarjev. Nedvomno najbolj trajni proizvod avtonomnih con po desetletju in pol njihovega obstoja so doslej nastale notranje strukture, upravne, uredniške, menedžerske elite industrializiranih prodajalcev marginalnih subkultur ter subtilne, zakulisne povezave z javnimi in političnimi elitami, ki jim omogočajo materialno in strukturno preživetje.

Nasploh se, pošteno povedano, svetinje slovenske urbane antiscene, na primer z Metelkove, Roga, Pekarne, bolj malo zanimajo za mnenje tako neeminentnega osebka, kot sem jaz. Kadar se to vendar zgodi, pa se vedno iz enakega razloga. Dotični nepogrešljivi del antiscene je v škripcih, bodisi ker mu hoče kdo kaj vzeti, po navadi kaj, kar je sicer javna ali skupna dobrina, bodisi ker mu kdo česa noče dati, po navadi kaj, kar je sicer javna ali skupna dobrina. Ampak to zdaj ni pomembno. Gre za klice v sili, ki neeminentnim osebkom nalagajo razumevati črno-belo iztočnico, ki jo zastavi vsakokrat nepogrešljivi, in svoj gnev usmeri v nek drug eminentni osebek, ki ima kaj za bregom v zvezi s prvo eminenco. Človek bi moral biti tako rekoč prav vesel, da se včasih – četudi kot pešak z navadnimi vilami – lahko udeležim pohoda za svetle cilje ob boku zamaskiranih tovarišev (ki se razkrijejo le za izjavo za dnevnik na komercialni televiziji).

Urbana radikalnost je globoko razvrednotena, tem bolj, kolikor bolj monstrozno veličastni so njeni dežurni nasprotniki: neonacisti, kapitalisti, elitisti, G20, Nato, WTO, Svetovna banka in ne nazadnje tudi zli ter po možnosti zraven še pijani župani. Ti so tako veliki, močni, do ljudstva tako brezbrizni ... in tako nesporni simboli naših vsakdanjih neravnovesij, da sami po sebi docela prikrijejo majhnost, praznost in izgubljenost

tega nasproti jim razšopirjenega in spakujočega se, obvezno zamaskiranega urbanega radikalizma.

Med vsemi, ki se imajo za najbolj čisto radikalno nasprotje enoumju globalnega kapitalizma, je vsaj po mojih izkušnjah v resnici še vedno v ospredju boj za priznanje njihove pravice do družbene infantilnosti: da si prisvajaš javno in skupno, podpisuješ pogodbe, ki jih ne spoštuješ, jemlješ kredite, ki jih ne vračaš, da pridigaš humanizem in živiš kot trgovinski posrednik v napol ilegalni preprodaji piva na drobno.

Kaj lahko še kdo naredi antisceni, česar si ni že sama? Urbani radikalizem je sprevrženo dvoličen, motiv te dvoličnosti pa je izsiljevanje posebnih ugodnosti zase pri oblasti – ne za visoke cilje, ki so v njihovih teorijah tako ali tako neuresničljivi (kot piše njih vzornik, Antonio Negri), ampak le, da bi na tuj račun vztrajali v bratstvu in sestrstvu enoumne sistemske, režimske negacije. Ker imam torej na voljo samo vile, bodo najprej usmerjene v strukture urbanega radikalizma; prej vanje kot v kakega provincialnega povzpnetega prenapeteža, ki si misli, da je v njegovem mestu oblast najpomembnejše orodje vladanja. Moč vladajočih je umišljena in se lahko uresniči samo, dokler ljudje, ki so dovolj svobodni, da prevzamejo odgovornost zase, tega zaradi svoje oportunističnosti, ki jo hranijo javne subvencije in institucionalnost domnevno avtonomnega prostora, niso zmožni doseči in se namesto tega in v čisto zadovoljstvo oblastnikov raje gredo urbani teater radikalizma. Beda.

foto: Žigavka

foto: osebni arhiv

Pamflet:

NEKAJ MALEGA O STVORIH

V Sloveniji je po podatkih Ministrstva za notranje zadeve polovica stvorov. Obstaja 5 sistemov, policaje za primer, dobimo v Kočevskem rogu, ki izgleda kot Auschwitz. Ko smo še živeli v SFRJ, smo klone uvažali iz Bosne (delavce), ki pa so različni od naših policistov. Lahko so knulali, zato vemo, zakaj ima vsaka Slovenla svojega ginekologa. Te klone so delali v tovarnah, ki so jim rekli Svinac. Dali so jim malce medvedje in malce človeške krvi.

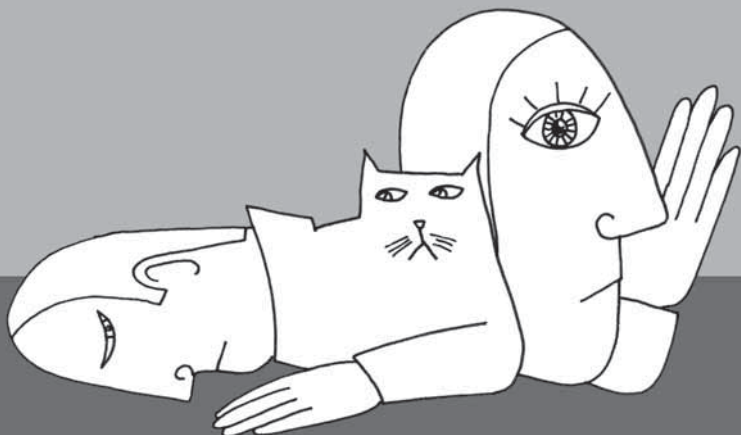
V SFRJ smo uvažali tudi robotke iz Zagreba in leteče stvore iz Švice. JLA je imel v Nišu tovarno, kjer so jih delali iz kristalov (nekakšne snovi, ki je bila brez vonja in brez okusa). Nemci in Avstrijci prednjačijo v izdelavi robotov, v Italiji pa je kar 60 sistemov. Tudi Sovjeti so imeli svojega, z dvema vrstama ruščine (knjižno-človeško in robotsko-aparatčki). Avstrijski stvori letijo, tako je že pred desetletji izginil Johannes Schuzer, otrok iz Bad Eisenkappele. Stvore delajo prav tako v Švici v laboratorijih in to v podzemnih. Mirana in Tino pa sta mučila AM in ŠS, na nekakšni čudni, magični mizi.

Tehnologijo umetne inteligence so prvo ustvarili v 19. stoletju ZDA. Potem deluje tu še magija, črna, bela in rdeča in še specialna psihiatrija, beri parapsihologija.

Črtomir Clonsky

Severa

Mali majceni kralj Žigažaga in
Veliki kralj Roman

KRALJ IN KRALJ

VELIKI KRALJ

MINILO JE POLETJE IN TEBE NI.

IŠČEM TE IN TAVAM,

DA ME ŽE VSE BOLI.

PRI OGRAJI SE USTAVIM IN KAR NAENKRAT

VIDIM, DA NEKDO NA TLEH LEŽI,

POGLE DAM IN OPAZIM, DA SI TO TI.

POGLEDAŠ ME, PADEŠ NAZAJ IN ZOPET TE NI.

E, MOJ MALI KRALJ, KAJ S TABO SE GODI?

MALI MAJCENI KRALJ

NE MARAM VROČINE, NE MARAM MILINE,

NE TVOJE BLIŽINE, NE TVOJE TOPLINE.

V SENCI SE SKRIVAM, SI PIVO ODPIRAM,

OMAMNO IN STRASTNO GA V SEBE NALIVAM.

KO ZAZREM SE V NEBO, TEBE OPAZIM,

SLABO MI POSTAJA, NOROST PA PRIHAJA.

OH, TA DIVJA NOČ ... OH, TA DIVJA NOČ ...

ODPISANI NA ANI DESETNICI

Gledališka skupina OdPisani je za konec sezone ponudili predstavo v maniri gledališča zatiranih, in to v okviru uličnega festivala Ana Desetnica. Nastopili smo na Špici ob Ljubljani, in to ob zaključku festivala v nedeljo, 3. 6. 2011, proti večeru. Seveda nismo bili edini akterji v obilici dogodkov. Med temi so se najbolj vtisnili v spomin ljudje v črni pantomimi z zelo zanimivim performansom. Mi smo v nasprotju z njimi peščici navdušenih gledalcev, ki so vztrajali do konca, ponudili forumsko predstavo, zgodbo o materi samohranilki in njej bližnjih likih, ki usodno krojijo njen vsakdan (oblastna mati, izsiljujoč partner, brezkompromisni najemodajalec in potencialna delodajalca, ki se ukvarjata s sumljivimi posli na Obali). V nadaljevanju smo izzvali publiko, da lahko zgodbo po mili volji tudi spreminja. Po dveh intervencijah smo ugotovili, da problem, v katerem se je znašla nesrečna ženska, ni tako zlahka rešljiv. Ne glede na problematičnost teme pa smo se OdPisani tudi tokrat izkazali.

Žigažaga in Primož Časl

foto: Žigažaga

MATEJA HANA HOČEVAR: PREBUJANJE V DUŠO

Knjiga je izšla pri založbi Aura. V njej avtorica preko duhovnih potovanj – fizičnih in metafizičnih – popelje bralca skozi zgodovino njene osebne rasti. Glede na klasično prepričanje, da smo vsi rojeni v grehu oz. da je za naše hendikepe kriva zgrešena vzgoja staršev, nas knjiga osvobaja vseh najrazličnejših plasti zmot že od prvih strani naprej. Pa vendar je vse prej kot jokajoča, pridigarska ali

psihoterapevtsko dolgočasna. Ne, polna je gibanja, akcije, boja in upora za osebno duhovno rast in za svobodo slehernika na splošno. Tudi preko ravnodušnih vsakodnevnih dogodkov se nam lahko razkriva najvišja resnica, in na nas je, da prisluhnemo. Z ljubeznijo!

Peter Pitambar Pangerc

foto: Peter Pitambar Pangerc

PARK SE IGRA

V četrtek, 28. 7., popoldne je znotraj projekta Poletje 2011 v parku Tabor potekal ulični performans na igrišču. V času (pred) priprav smo imeli mini delavnico, kjer smo izdelali potrebne rekvizite in sceno, v četrtek pa odigrali predstavo, katere namen je bil poživitev parka Tabor. Naslov predstave je bil Park, igray! Ulični performans sva izvajala moja malenkost in Primož Časl pod vodstvom in mentorstvom režiserke Barbare Kapelj Osredkar. Prišlo je kar precej ljudi in tudi mimoidoči nama niso ušli, saj sva jih, napravljena v posebna kostuma s krilci na hrbtu in več kot očitno atraktivna, popeljala po parku Tabor, kjer so bile različne točke. Na vsaki se je dogajalo nekaj posebnega. Ljudje, še posebno otroci, so bili navdušeni in tudi starejši so se hočeš nočeš morali igrati. Zame je bila to zanimiva izkušnja, ki bi jo z veseljem ponovil. Namen je bil dosežen, saj je bil park Tabor oživiljen.

Andrej Pugelj

foto: Žigažaga

V PRAZNO (ENTER THE VOID), KINODVOR

Film o Oskarju, ki je v mladih letih izgubil starše v prometni nesreči. Film z neverjetno veliko učinkov prikazuje svet njegovega tripa, njegovih halucinacij, eksperimentiranja s sintetičnimi drogami. Edino kar mu je sploh še ostalo, je sestra, ki se preseli k njemu in začne delati v striptiz baru. Je pa tudi film o njegovi smrti na stranišču, ko je droge, ki jih je imel s sabo, zmetal v wc, policija pa ga je ne glede na vse brezkompromisno ubila. Film o izdajalcih in izdajstvu. Film,

ki ponudi bolj malo dialogov in se v času vrtil tako naprej kot nazaj, vmes pa se vrača v sedanost. Film, pri katerem sem se spraševal, kako se take prizore sploh posname in zmontira. In pri vsem tem je absolutno nekaj posebnega. Film režiserja Gasparja Noéja je nastal v letu 2009 in ima trenutno IMDB oceno 7,2, v Kinodvoru pa si ga je bilo mogoče ogledati do 17. 7. 2011.

Žigažaga

TRNFEST BERA, OTVORITVENI DAN, 26. 7.

Ravno na ta dan sem bil izpuščen iz določenega zdravstvenega zavoda. Mislil sem si, da bi bilo to lepo proslaviti (brez alkohola, se ve, ker me je ravno ta pripeljal tja!!!), in otvoritveni večer Trnfesta je bil idealna priložnost. Ker sem nasploh ljubitelj stand-upa in nameravam v prihodnosti delati v smeri nastopanja v tej zvrsti, sem poln pričakovanja korake proti 19. uri usmeril h KUD-u Franceta Prešerna. Perico Jerkoviča sem že imel priložnost videti in njegov takratni nastop me je navdušil, tako da sem bil tokrat malce razočaran nad povezovanjem, še posebej ko je na koncu prišel na oder ogrnjen samo v rjuho, v pojavi Jezusa Kristusa. Ideja sicer ni slaba, ravno nasprotno, lahko pa bi bolje izkoristil versko tematiko, če bi nastop vodil v smeri razočaranja nad svojimi ovčicami, ki so zašle s poti in ki jim jo je on, J. K., lastnoročno začrtal. Tako pa se je izgubljal v sicer smešnih, vendar nekoliko povprečnih dovtipih o Jezusu, njegovem spreminjanju vode v vino, hoje po Ljubljani ... Alešu Novaku in Jerneju Celcu se je poznalo, da sta novince, ki sta prisotno občestvo znala nasmejati, vendar sta preveč skakala iz ene teme v drugo pa v tretjo ... Imata pa nekaj, za kar menim, da bo še znalo nasmejati mnoge in želim si, da bosta ob naslednji priložnosti dodelala svoj nastop, si izbrala temo, največ dve in, kakor se po domače reče, razturala, da se ne bosta izgubila v morju komedijantov, ki nastopajo po vaških bifejih in v smeh spravljajo pijane razočarance. Tem je smešno že dejstvo, da nekdo misli, da je bolj smešen od vaškega posebnega. Nenapovedano je večer rešil Hrvat Domagoj Pintarić. Vas že slišim! Pa tak stand-up, če ga reši Hrvat! Ampak dejstvo je, da zna Domagoj nasmejati do solz, samo da mora svoj nastop prilagoditi kraju, saj bi verjetno končal na urgenci, če bi imel sredi Zagreba ali Beograda isti repertoar. Večer se je nadaljeval z rock zasedbo The Inspector Cluzo. Nimam se za bog ve kakšnega strokovnjaka, kar se glasbe tiče, sem pa dovolj svojega časa posvetil obiskovanju koncertov, tako da sta mi člana zasedbe pustila grenak priokus. Če bi bilo igranje na isti ravni kot vokal, bi bil to odlični nastop, tako pa sta se izgubljala predvsem v pozivanju ljudi, naj se jima pridružijo na odru. Ti so sicer popestrili nastop, vendar ne dovolj.

Marko Nakrič

foto: Žigažaga

foto: Žigažaga

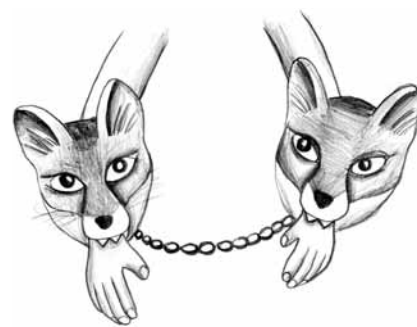
foto: Žigažaga

POVŠETOVA 5, 2. DEL

024
KRALJI
ULICE

Mogoče se je že kdo srečal z vklepanjem, ko dobiš na roke (in če si posebno srečen, tudi na noge) lisice v domači spalnici, pa si, verjemite, ti dve vklepanji nista niti najmanj podobni. Mogoče bi kdo, ki se pali na uniforme, neizmerno užival, a takih je tu bolj malo ... In ko se končno nekako sprijazniš s tem, da boš odsedel vsaj 98 odstotkov kazni brez enega samega izhoda, te malce stisne. Vsaj čez čas, ko si na 15 m² s še petimi obsojenci, postaneš na trenutke malce napet. Ne pozabite, da so na tej kvadraturi še par omar pa pogradi ter miza, tako da se, ko zjutraj nestrpno mencaš in čakaš na svojih pet minut, ko ti pripada školjka, veselo kot žogica v fliperju zaletavaš z ostalimi. Posebni užitek prinaša tudi obisk WC-ja, če si zadnji na vrsti ... in če imaš ob vsem tem še posebni tretma, potem te kot bivšega odvisnika dajo v sobo s tremi, štirimi obsojenci, ki so na metadonu ali kakšnih tabletah. No, še zmeraj mi ni čisto jasno, zakaj. Kot bi npr. zdravljenega alkoholika zaposlil v Unionu kot pokuševalca nove vrste piva. Pa pustimo to raje pri miru, saj sem nešolan človek in se v odločitve psihologov, psihiatrov, socialnih delavcev in visoko izobraženih paznikov, sodnih policistov in komandirjev raje ne bom vtikal. Kje sem torej? Človek se vsega navadi, pravijo. Vsaj zame to ne drži najbolje. Zaradi kraje moram odsedeti dobro leto. Res je, grešil sem, in za to moram plačati, kot se v trgovini plača nakup. Le da v trgovini veš, kaj plačuješ – represivni sistemi so v modernem

svetu vse manj popularni in tudi ekonomsko nesprejemljivi. Povprečni prebivalec pod Triglavom ima po vseh informacijah o ljudeh, ki so obsojeni in prestajajo zaporno kazen, približno tako sliko; nekdo kot jaz je celo življenje veselo kradel ubogim delavcem, si napolnil žepe, nato so ga slučajno dobili, mu izrekli zaslužen in definitivno prenizko zaporno kazen, ki jo prestajam v hotelu s tremi zvezdicami. Tu dobim vsaj tri poštene dnevne obroke, sobo delim z najboljšim prijateljem, brezplačno imam vso zdravstveno oskrbo, delam za 200 € mesečno, v kantini je vse ceneje kot na prostosti, hodim domov za vikende, odsedim tretjino ali polovico kazni in nato dobim pogojni izpust. Vmes pa se še veselo drogiram. Če bi bilo to res, potem takoj podpišem vsaj še za pet let zaporne kazni. A realnost zapornika na Povšetovi 5 je precej drugačna. Kje in kako prebivam, sem že povedal. Hrana? Ja, zajtrk, kosilo in večerja, to še nekako gre, tudi glede kvantitete in kvalitete se ne morem pritoževati. Nakup v kantini pa je čisto nekaj drugega. Ta je v delni lasti nekega uslužbenca tukaj in ima cene za vsaj 50 odstotkov višje od tistih na Petrolu. Kilogram banan stane malce pod tremi evri, imitacija evrokrema, ki se v Hoferju prodaja pod evrom, je tu vsaj trikrat dražja, kosmiči, za katere zunaj odšteješ slabih 90 centov za kilogram, so tukaj čez dva evra, pa še to 300-gramski. Plača znaša, če imaš polne delovne ure, nadure in vse dodatke, med

Lana Likar

40 in 50 €. Delo dobiš, če ga dobiš, seveda po večmesečnem čakanju, do zdravnika še nekako prideš, ko pa ti to uspe, ti ukine vse, kar imaš kot terapijo predpisano od specialista že več let. Le zasvojenecem pustijo metadonsko terapijo. Psihiatra – imamo celo dva, sta res strokovnjaka, le da na napačnem področju. Hočeš nočeš, zapor je stresno okolje, vendar nikakor ne dobiš ustrezne terapije. Ne le da ti ukinejo zdravila, ki jih zunaj prejemaš že leta, temveč ti po tekočem traku predpisujejo ali zelo močna uspavalna ali antidepresive, ne da bi sploh upoštevali tvoje mnenje, želje in dejansko psihofizično stanje. Spremeniti ne moreš ničesar. Kljub opozorilom in protestom zagovornikov uprava podpira takšno, vse prej kot zdravniško-etično ravnanje, vse incidente, ki izhajajo zaradi samovoljne uprave, delavcev zavoda in zdravstva, pa interno rešujejo z disciplinskimi ukrepi, kot so izolacija (sam v sobi brez teveja, radia ...), obiski za šipo (kot v ameriških filmih, kjer obsojenci na smrt lahko vidijo svoje le skozi pleksi steklo in govorijo preko telefonske slušalke) in seveda brez ugodnosti – brez izhodov. Ne le da se ljudje poslužujejo nakupa pomirjeval, ki jih tu ne dobijo, temveč so testirani, in če ugotovijo, da so jih jemali, sledi disciplinski ukrep.

Zapornik

POVRATNICE

Subjektivno se obsojenke že od nekdaj obravnava in dojema drugače kot moške storilce kaznivega dejanja. Gre večinoma za družbeni tabu, ki povezuje zločin z vidikom odgovornosti, ta pa je tesno povezana z vlogo sodobne ženske v družbi, predvsem z materinstvom in skrbjo za družinsko udobje. Potemtakem, gledano s stališča eksplcitne kakor tudi implicitne opresije, je povratništvo še bolj prevratno in nesprejemljivo. Vendar imajo povratnice običajno usodo zapisano že v primarni družini, v otroštvu, ki se praviloma začne nasilno in ki je praviloma zaznamovano z zlorabami vseh vrst. Sledeč tem navadnim, iz otroštva na silo sprejetim vzorcem, si povratnica za partnerja izbere ravno tako nasilno osebo, kot je je bila vajena v otroštvu, kar se zgodi zaradi neizoblikovanega samospoštovanja, duševne poškodovanosti, najpogostejše pa zaradi strahu. Nasilje ima to posledico, da se že v zgodnjem otroštvu zlorablajo psihotropne snovi in alkohol. Ženske z izkušnjo nasilja so zaradi samoohranitve lahko tudi same nasilne in naredijo vse, da preživijo. Ali pa ravno obratno, postanejo in so lahek plen za manipulativne nasilneže, posebno če so vodljive, ubogljive in pripravljene storiti vse za ljubezen (gre za zlorabo besede ljubezen – česar se zavedajo tudi same, a brez pomoči družbe tega niso zmožne

spremeniti ali se temu upreti). Ja, takšna ženska je pripravljena storiti prav vse, da ugaja in ugoti. Tudi zločin. Sledeč ustaljenim vzorcem ga stori tudi večkrat. In takrat kot posledico njenega dejanja njena sekundarna družina doživlja dramatične spremembe. Mladoletni otroci pogosto končajo v reji ali v domovih za mladostnike, polnoletni pa so bolj ali manj prepuščeni ulici. Zaprte matere pa lahko le upajo, da bo škoda čim manj. V slovenskih ženskih zavodih za prestajanje kazni zopora v praksi velja, da se strokovna služba s povratnicami ukvarja redno in intenzivno ter precej pred iztekom kazni. Postpenalna obravnava ima izjemen pomen za obsojenke pred odpustom in po njem, kajti penološki delavci so prvi, ki poskrbijo za kakovostne stike s širšim okoljem po odpustu. Navsezadnje so ravno oni tisti, ki v veliki meri vplivajo na pričakovanja obsojenca po izteku zaporne kazni. Vendar je uspešnost pozaporskega tretmaja odvisna tudi od suportivnosti družine in od sprejetja ter naklonjenosti družbe nasploh. Ja, od slednje gotovo. Kajti vsakega samomorilca ubije družba, v kateri živi. Prisposoda pa je še najbolj primerna za povratništvo ...

Gostujoča kolumnistka Zuzanna G. Kraskova

foto: Tomislav Gruden - GTS

Gogijeva kolumna:

DEFINICIJA DOPUSTA ALI DELOMRZNEŽ

Veste, dragi moji, da nisem bil na dopustu že od pamtiveka. Za nepoznavalce je »pamtivek« tam nekje, ko se niti sam več ne spomniš, kdaj je to nazadnje bilo. No, bojda si jaz dopusta tak in tak ne zaslužim, saj sem tak in tak nonstop na dopustu. Halo? Kaj, ko bi malce razmislili z mano vred v tej smeri. Delam, in to vedno. Pišem, da pač imate kaj za prebrati, prodajam, pražim se v vročih dneh, v mrzlih zmrzujem in se ob tem še razkazujem. To je moj tako imenovani »dopust«. Lahko bi rekli, da živim od dopusta. Ha, to bo, ja. Z eno besedo: sem deloholik. Vem, da se je marsikdo škodoželjno nasmehnil tem besedam, vendar so, roko na srce, popolnoma resnične. To pišem zato, ker me ima ogromno ljudi za »delomrzneža«. Naj pojasnim, kaj jaz mislim o njih. Ne branim jim, da še naprej mislijo tako, čas pa je tisti, ki bo slej ko prej pokazal, da sem to, kar sem, in da oni niso to, kar mislijo, da so. Dragi moji, v sebi imam toliko energije, katere meje še sam dodobra ne poznam, kaj šele nepoznavalci, ki me imajo za lenega zapiteža. Tem rad rečem: »Le pogledajte malo v svoj kot, namesto da opazujete samo mojega. Jaz vaš kot poznam, vi pa boste mojega menda nekoliko težje. Če bi ga, si verjetno tega niti ne bi zares želeli.« Radovednost včasih naredi več škode kot pa koristi. Velikokrat sem že napisal, da se vsak znajde po svoje. In nič

neobičajnega ne bo, če dodam še to, da se nekateri ne znajdejo nikoli. Temu pravim životarjenje. Tako je to. Osebnost sem in tudi bom, vsaj dokler bom živ, pomagal, kolikor le lahko. Nisem vsemogočen, vem pa marsikaj, med drugim to, kaj sem in česa nisem sposoben. To ni samohvala, saj od nje nimam nič, to je le podrobna obrazložitev našega – klošarskega življenja. S tem svojim pisanjem nočem zveneti, kot da bi rad grozil ali obsojal, vse prej kot to. Podal sem le grob oris našega življenja, življenja na cesti, življenja med nami, klošarji. Ker to, dragi moji, ni šala! Še zdaleč ne! Mi živimo, da preživimo, ne glede na to, kaj vse moramo za preživetje storiti. Mi smo vse, le pokvarjenci ne! Taka sorta ljudi po navadi hitro izgine iz naših vrst. Pa ne me zopet razumeti narobe. Ne ubijemo jih niti se jih ne znebimo kako drugače, to naredijo kar sami namesto nas. Ker je recept za to sila preprost: prepustimo jih, da se ukvarjajo s sabo. In ali ni to najhujša kazen? Zapremo naš krog in jih izobčimo. Lahko vam zaupam še nekaj – po navadi ne zdržijo prav dolgo. Če pa že, je to popolnoma odvisno od njihove iznajdljivosti. Vem, da zveni kruto, vsa ta taktika preživetja na robu, o kateri razpravljam že več časa. Preprosto rečeno: svoje družine nikoli ne izdaj oziroma ne sedi na dveh stolih. Ali, kot radi rečemo mi, klošarji: ne nosi našega kruha tja, kjer ga imajo že v izobilju.

foto: Grega Pirc

Hvala vam za nakup naše resnične revije in vsekakor lep pozdrav.

Goran Šrok - Gogi

DELAM, IN TO VEDNO. PIŠEM, DA PAČ IMATE KAJ ZA PREBRATI, PRODAJAM, PRAŽIM SE V VROČIH DNEH, V MRZLIH ZMRZUJEM IN SE OB TEM ŠE RAZKAZUJEM. TO JE MOJ TAKO IMENOVANI »DOPUST«.

LJUDSKA KUHA - SADNA KUPA

Potrebujemo poljubno sadje, banana je kajpada obvezna, nekaj zrelih češenj ali podobno (kosmulja, drnulja, višnja ...), rastlinsko smetano v tubi in dobro voljo. Koščičasto sadje očistimo semen, vse pa narežemo na koščke in zmiksamo v sekljalniku, da dobimo gosto čežano. To naložimo v posodo, dodamo smetano v poljubni obliki, okrasimo s češnjami in se lotimo dela v smeri skodelica-usta in obrano. Če hočemo delo opraviti strokovno, to naredimo z žlico!

Ata O'Tone

foto: Keali O'Tone Piv

KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 8. DEL

»Neumno vprašanje,« boste morda rekli bralci, »le koga naj bi zanimalo, kako povečati obseg brezdomstva?« Mogoče pa to vprašanje ni tako neumno, saj če bomo vedeli, kako lahko povečamo število brezdomcev, bomo lahko tudi odgovorili na vprašanje, kako obseg brezdomstva zmanjšati, če bo kdo želel postaviti to vprašanje. Morali bomo le delati obratno od tega, kar bi morali, da bi brezdomstvo povečali. V 12 številkah Kraljev ulice leta 2011 iščemo in opisujemo 12 odgovorov na to vprašanje (pri čemer vrstni red opisovanja teh odgovorov ne pomeni tudi vrstnega reda njihove pomembnosti).

Odgovor tega meseca je: Če želimo brezdomstvo uspešno povečati, potem **moramo samo poskrbeti, da bodo brezdomci zaradi svojega načina življenja čim večkrat kaznovani, to je denarno ali pa z odvzemom prostosti.**

Obrazložitev: za večino brezdomcev je značilno življenje na cesti, za mnoge pa – občasno ali včasih za daljša obdobja – tudi spanje zunaj. Nihče si ne želi spati zunaj; kdor spi zunaj, je k temu prisiljen, ker nima na voljo drugega dovolj varnega in sprejemljivega, cenovno dostopnega prostora. Ljudje tako rekoč brez izjeme spimo zunaj, ker nimamo denarja, da bi si kje priskrbeli varno namestitev. Brezdomstvo je zato tesno povezano z revščino oz. odsotnostjo finančnih sredstev. V marsikateri državi, tudi pri nas, pa je tako ali drugače kriminaliziran sam brezdomski način življenja. Nekatere oblike vedenja, ki so značilne predvsem za brezdomce, npr. spanje zunaj, na klopcah, v parkih ali v kakih zavetjih med hišami, ali pa nagovarjanje ljudi na cesti, je lahko opredeljeno kot kršitev javnega reda in miru, in za taka vedenja se brezdomcem izrekajo mandatne denarne kazni. Preprost premislek pokaže, da če brezdomcu, ki spi zunaj, ker nima denarja za stanovanje, zaradi tega izrečemo denarno kazen, s tem samo zmanjšamo možnosti, da bi lahko spal kje drugje kot zunaj. Številni brezdomci, ker pač nimajo denarja, kazni ne plačajo. Mnogi imajo tudi že od prej dolgove, nekateri prav velike. Nekateri so prav zaradi kopičenja dolgov postali brezdomni. Za mnoge so dolgovi eden od ključnih razlogov, ki jim preprečujejo, da bi se v življenju premaknili naprej. Za takšne, ki ne plačujejo dolgov, pa je pri nas predviden tako imenovani uklonilni zapor. Ta se lahko izreče in izvede, če posameznik državi ne plača dolgov. Tak ukrep ima morda »smisel« za

nekoga, ki ima denar, a dolgov noče plačati, povsem nesmiseln pa je za nekoga, ki denarja nima in dolgov ne more plačati. To v največji meri velja za brezdomce. Uklonilni zapor pri njih praviloma ne prispeva k temu, da bi dolgove poplačali, še posebej ne pri tistih, katerih dolgovi so večji od sto ali nekaj sto evrov. Pač pa uklonilni zapor očitno prispeva k temu, da jim preprečuje premik življenja na bolje. Kdor si najde kakšno delo, ga v času uklonilnega zapora lahko hitro izgubi. Kdor si najde kakšno sobico, jo takrat zlahka izgubi. Prekinejo se socialni stiki in zmanjša se volja, da bi naprej gradil negotove in šibke socialne mreže, ki so potrebne za prehod iz brezdomskega načina življenja. Stigma »zapornika« ne pripomore k preseganju brezdomske situacije. Pri tem pa je morda dobro, da ima zapornik v tem »državnem hotelu« za en mesec na voljo urejeno prehrano in topel prostor za spanje, posebej pozimi. Seveda pa se dogaja tudi, da kdo zaradi uklonilnega zapora izgubi svoje mesto v zavetišču, ker je teh pač premalo in ker ponekod velja pravilo, da imaš pravico do postelje le, če si jo uporabljal že prejšnjo noč.

Iz vsega povedanega je jasno: ena od zelo uspešnih strategij za povečevanje brezdomstva ali preprečevanje njegovega zmanjševanja je kaznovanje ljudi zato, ker so brezdomci. Na ta način država predvsem utrjuje začarani krog brezdomstva. Povsem očitna nasprotna strategija bi morala ljudem pomagati, da se z ulice umaknejo.

Bojan Dekleva

KAKO POVEČATI BREZDOMSTVO?, 9. DEL

»Neumno vprašanje,« boste morda rekli bralci, »le koga naj bi zanimalo, kako povečati obseg brezdomstva?« Mogoče pa to vprašanje ni tako neumno, saj če bomo vedeli, kako lahko povečamo število brezdomcev, bomo lahko tudi odgovorili na vprašanje, kako obseg brezdomstva zmanjšati, če bo kdo želel postaviti to vprašanje. Morali bomo le delati obratno od tega, kar bi morali, da bi brezdomstvo povečali. V 12 številkah Kraljev ulice leta 2011 iščemo in opisujemo 12 odgovorov na

to vprašanje (pri čemer vrstni red opisovanja teh odgovorov ne pomeni tudi vrstnega reda njihove pomembnosti).

Odgovor tega meseca je: če želimo brezdomstvo uspešno povečati, potem **moramo samo poskrbeti, da bo prijavljanje stanja brezdomstva državi in uveljavljanje pravic čim bolj zapleteno in razdeljeno na čim več različnih ustanov in državnih sektorjev.**

Obrazložitev: brezdomci se praviloma srečujejo z vrsto težav hkrati, saj rečemo, da so večkratno socialno izključeni. Za njihovo reševanje morajo obiskovati vrsto uradov, služb in strokovnjakov, ki delujejo na različnih lokacijah in z različnimi delovnimi časi. Brezdomcem – nekaterim so »uradni opravki« še bolj neprijetni od večine drugih – je tekanje od vrat do vrat in iz službe v službo še bolj neprijetno zato in takrat, ko se jim zdi, da jih imajo delavci na drugih straneh šalterjev in pultov za slabe in nevredne pomoči.

Dejstvo je, da danes ne obstaja eno mesto, kamor bi človek lahko prišel prijaviti svojo brezdomsko situacijo in kjer bi potem lahko dobil pomoč in podporo za več svojih raznovrstnih stisk (brez pošiljanja še kam drugam). To še posebej velja za največjo in ključno težavo brezdomcev: da nimajo kje spati oz. bivati. Ko si v situaciji brezdomstva, lahko samo hodiš od enega zavetišča do drugega, od enega programa do drugega, od ene organizacije do druge, ni pa enega mesta, kjer bi se skoordinala vsaj ta zasilna in urgentna nastanitvena pomoč. Da niti ne govorimo o možnostih urejanja trajnejše in varnejše nastanitve na enem mestu. Za marsikoga je tako stanje prezahtevno in ne zmore optimalnega preiskovanja vseh mogočih oblik pomoči in njihovega usklajevanja.

Seveda pa je še dobro, da je tako. Če bi namreč imeli možnost, o kateri tu govorimo in ki bi ji lahko rekli tudi »enotna vstopna točka«, potem bi lahko tja prišlo veliko brezdomnih, ki bi jim taka točka vlila upanje. Država bi bila tako soočena z bolj obsežnim pojavom brezdomstva, kot se zdi obsežen zdaj, ko se njegovo reševanje razparcelira na več sektorjev in ustanov, ki vsaka zase niso pristojne za brezdomstvo v vsej njegovi kompleksnosti. In iz tega razloga v državi nimamo kakšnih dobrih, zanesljivih in celovitih podatkov o tem, koliko brezdomstva sploh je, saj

ENOTNA VSTOPNA TOČKA ZA BREZDOMSTVO

ni določeno, katera od ustanov naj ga evidentira (šteje) in kako. Saj niti brezdomci sami ne bi imeli posebnega interesa prihajati v tako ustanovo, če si tam ne bi mogli upravičeno obetati učinkovite pomoči.

Sedanjo situacijo razparceliranih in nepovezanih oblik ustanov pomoči lahko razumemo kot uspešen prispevek k povečevanju brezdomstva, saj bo ljudem težje narediti premik v življenju naprej, če bo treba pomoč »loviti« po različnih uradih. Nasprotna strategija bi pomenila oblikovanje enotne vstopne točke za brezdomstvo ter povezovanje različnih oblik pomoči v organizaciji, kjer bi ta točka delovala.

Bojan Dekleva

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 300

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 300. VABLJENI K SODELOVANJU!

17. 7. >> Ura je skoraj polnoči. Prebiram Kralje. In sem vesela za vse te ljudi, ki so kljub stiskam še zmožni stati na svojih nogah. Sama sem še srednješolka, ki ima za sabo že kar nekaj težkih izkušenj – šment, in tega velikokrat ne znam –, zato ste mi res za zgled. In hvala Gogiju, da mi je tako prijazno ponudil Kralje, da sem enostavno morala kupiti en izvod. Sama sem kot skavtinja želela oditi na Madagaskar v misijone pomagat ljudem. Zda pa me je prešinilo. Kaj naj počnem tam? Kako naj pomagam, če so v mojem domačem okolju ljudje, ki me potrebujejo – če ne drugače, vsaj z nasmehom, toplo dlanjo in lepo besedo. Pa dobro spite. Mariborčanka :)

18. 7. >> Moram vam povedati resničen hec – med branjem Kraljev ulice kar med hojo po ulici se ravno v trenutku, ko preberem šalo o ženi, ki kot strela vedno kam udari, z glavo udarim v prometni znak. Malo manj je bolelo, ker sem se morala smeјati. LP, KT

9. 8. >> Prodajalec št. 143, njegovega imena žal ne poznam, je zelo prijazen. Lepo mi je predstavil vsebino avgustovske številke časopisa, ki ga sicer že dolgo poznam. Upam, da se bodo kdaj KU prodajali tudi v Pomurju, kjer živim. LP! :) Barbara

11. 8. >> Prebrala sem celo poletno številko. Končno en časopis, ki govori o pravih stvareh. Ne vem, če se res zavedamo, o kako izjemno pomembnih, nujnih in aktualnih stvareh za celotno družbo pišejo ulični časopisi. Bodite aktivni še naprej, ker vas družba rabi! Polona

19. 8. >> Dragi kralji (in kraljice), lepo, da ste ponovno v Kopru in upam, da boste ostali tudi, ko bo poletja konec. Vaša bivša prodajalka Ines me je na časopis navadila, potem pa jo je življenje odpeljalo. Meni pa je ostala abstinenčna kriza :). LP Diana

22. 8. >> Lep pozdrav. Danes mi je prodajalec številka 346 (pozabila sem ga vprašati za ime) prodal Kralje ulice. Ob Ljubljani si že kakšno uro krajšam čas v družbi Kraljev :) lp, Neja

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave

KAJ: Razstava keramike in slik
Mačke takšne in drugačne – Ljuba Pervanje
KJE: Knjižnica Otona Župančiča,
Kersnikova ulica 2, 1. nad., Ljubljana
KDAJ: 1. 7. – 3. 9.

KAJ: Knjižna razstava
Knjigoveštvo in knjiga
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspillerjeva 1,
Ljubljana
KDAJ: 8. 8. – 2. 9.

KAJ: Likovna razstava Likovno društvo
2002 – Bernardka Hosta
KJE: Knjižnica Škofljica, Ob pošti 29, Škofljica
KDAJ: 10. 8. – 6. 9.

KAJ: Likovna razstava Tanje Verlak
Na želje drugega računaj po sebi
KJE: Cankarjev dom, Mala galerija,
Prešernova cesta, Ljubljana
KDAJ: 20. 9. – 1. 11.

Koncert

KAJ: Kombo Zlatka Kaučiča
KJE: Park Tabor, Ljubljana
KDAJ: 8. 9. ob 19.30

KAJ: Ritem mladosti
KJE: Kolosej in Atlantis – BTC City, Ljubljana
KDAJ: 9. 9.

KAJ: Nastop pevskega zbora Barje
KJE: Park Tabor, Ljubljana
KDAJ: 15. 9. ob 16.30

Razno

KAJ: Virtualna razstava
Srečanje s Spominom človeštva
KJE: Plečnikov hodnik NUK, Turjaška 1,
Ljubljana
KDAJ: 23. 6. – 3. 9.

KAJ: Ulična prireditev Park, igraj
KJE: Park Tabor, Ljubljana
KDAJ: 5. in 6. 9. ob 10h, 8. 9. ob 17.30

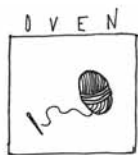

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

028
KRALJI
ULICE

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkić

Ker ste bili malce v zaostanku, boste morali zdaj v jeseni, ki prihaja, kar pošteno zavihati rokave, če hočete nadoknaditi zamujeno. Obeta se vam zanimivo srečanje z neko osebo, s katero sta si bila včasih bolj naklonjena. Bodite pripravljeni na presenečenje, ki vas čaka!

Po dopustu, ki ste ga preživeli dokaj lepo, se bo to ugodje nadaljevalo tudi v bližnjo jesen, kajti spoznali boste, da ni vse le v denarju, ampak da nekaj štejete tudi sreča in ljubezen v dvoje. Vaša partnerica ima za vas pripravljeno posebno vprašanje. Ali ji boste prisluhnil?

Ni vse zlato, kar se sveti. Malo se ozrite naokoli in videli boste, da so rešitve vašega problema zelo blizu vas, seveda pod pogojem, da tudi sami nekaj naredite za sebe. Poskrbite tudi za svoje bližnje, kajti zato boste imeli njihovo finančno podporo!

Sumili boste, da vam partnerica ni več zvesta, toda le brez skrbi. To je le njena trenutna muhavost, ki bo minila, in spet bo vladalo tako vzdušje kot nekoč. Nekoliko presenečeni boste nad pismom, katerega vsebina vam bo vzela sapo.

Ko ste bili na dopustu, ste premišljevali, koliko dela vas čaka v jeseni. Prav je tako, saj boste kasneje želi uspeh za uspehom in tudi preštevali denarce, ki bodo počasi prikapljali v vaš žep. Ozrite se naokoli, neka skrivnostna oseba vas stalno opazuje. Se boste odzvali?

Včasih ste nekoliko nervozni, saj vas dajejo skrbi glede prihodnosti, vendar se bo vse rešilo, morda celo zadnji hip. Pozor, ne smete biti ravnodušni, temveč se morata oba s partnerjem potruditi. Izvedeli boste neko novico, ki vas bo razveselila.

OGLASNA DESKA

Prevzamem rabljena nevozna kolesa, sirote brez lastnika. Rad bi jih naredil spet uporabne in zaželeno, tako da bi si lahko poiskale nov dom in dobrega lastnika. KTM: 070 238 606 in 051 724 104

Za vsakodnevno donacijo hrane se najlepše zahvaljujemo slaščičarni Zvezda ter pekarnama Slopek in Muhadri. Kralji ulice

Kdorkoli ima na razpolago kakršne koli družabne igre (šah, človek ne jezi se...), ki jih ne potrebuje več, ga vabimo, da nam jih daruje. Lahko pokličete na št. 030 323 306, ali se oglasite osebno na naslov Pražakova 6, 1000 Ljubljana (vsak delovni dan med 8.30 in 16.00). Že vnaprej hvala, vaši Kralji

1, 2, 3 v Posredovalnici rabljenih predmetov se vse dobi. Od cedila do ravnila, šolske torbe in copate; vaze, slike pa za velike. Vabljeni tudi v skladiščne prostore na ulici Milana Majcna 4, vsakočetrtek od 14h do 17h. Od septembra dalje tudi ob torkih od 14h do 17h.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsako sredo od 14.00 do 16.00 v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Vabljeni, da se nam pridružite kot prostovoljci na katerem od področij našega dela (dnevni center, časopis, Univerza pod zvezdami, terensko delo, Posredovalnica rabljenih predmetov). Kontakt Klavdija 030 323 302

PROJEKT IZ KOŠA

V projektu Iz KOŠA izdelujemo ročne unikatne izdelke s posebno ekološko in družbeno vrednostjo – na poti v koš prestrežemo materiale in iz njih izdelujemo copate, albume, dnevnike, beležke, papir ... Veseli bomo vašega doprinosa – če imate odpadne obleke, vas prosimo, da jih dostavite v Posredovalnico rabljenih predmetov oziroma nas pokličite, da se dogovorimo za prevzem. Na spodnjih številkah smo dosegli tudi za naročila izdelkov, več informacij pa najdete na naših spletnih straneh: www.iz-koša.si, izkosa@projektclovek.si, www.facebook.si/iz.kosa. Naročila, prevzem materialov na tel.: 031 311 979. Vodja projekta Božena Blanuša tel.: 041 325 830, bozena.blanusa@projektclovek.si.

DRUŠTVO
ONKOLOŠKIH
BOLNIKOV
SLOVENIJE

Ob 25. obletnici Društva onkoloških bolnikov Slovenije. Vse prav pristrčno vabimo, da se nam jeseni pridružite, na osrednjih jubilejnih dogodkih, ki jih

podpira predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk:

- Fotografska razstava Nešteto razlogov za življenje bo od 9. - 30. 9. 2011 v Mestnem muzeju v Ljubljani. Priznani slovenski fotografi bodo vizualno upodobili RAZLOGE ZA ŽIVLJENJE. Vabljeni na ogled in slovesno odprtje razstave, ki bo v petek, 9. 9. 2011, ob 18.30. Vstop je prost.
- Dobrodelni koncert Nešteto razlogov za življenje bo 23. 9. 2011 ob 20h v Areni Stožice v Ljubljani. Nastopili bodo popularni glasbeniki, pevci, plesalci in stand-up komiki. Cena vstopnic za člane društva in skupine s 25-odstotnim popustom.

029
KRALJI
ULICE

TEHTNICA

ŠKORPIJON

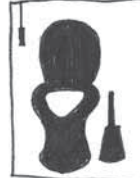
STRELEC

KOZOROG

VODNAR

RIBI

Že dolgo časa vas tarejo zdravstvene težave, ki pa se bodo, žal, nadaljevale še nekaj časa, nato pa se bo zgodil preobrat, ki ga niste pričakovali. Bodite še naprej tako dobri do drugih in ves trud se vam bo poplačal. Nekdo misli na vas – ali morda veste, kdo?

Z vašim dolgim jezikom ne boste daleč prišli, zato vam svetujem, da se vzamete v roke in naredite prijazno potezo do drugih. To se vam bo še pošteno obrestovalo. Dobili boste delo, ki vas bo zelo razveselilo, počutili se boste odlično. Denar bo!

Kar vam sedaj ni uspelo, vam bo drugič, to je dejstvo. Zato se ne obremenjujte preveč, raje se pripravite na posebno priložnost, ki vas čaka. Ura zamujena ne vrne se nobena. Telefonski klic vam bo dal vedeti, da gre zares, zato zavijajte rokave. Igrajte igro na srečo!

Sedaj ko ste dosegli življenjski cilj, ste se predali lagodnosti in uživate sadove velikega truda. Opozarjam pa vas, da so to le občutki. Prihaja dobra novica, zato boste imeli dovolj razlogov za praznovanje. Rešili boste problem, ki vas že dolgo razjeda.

Na dopustu ste bili nekoliko nezadovoljni sami s sabo, zato vam priporočam, da se umirite in si priskrbite dobro partnerico, s katero se boste malo povselili in pozabili na tegobe! Pazite na zdravje, saj ga niste zadeli na državni loteriji.

Le zakaj se vznemirjate za vsako malenkost, saj to škoduje predvsem vašemu zdravju. Pogovorite se s partnerjem in zmagali boste. Nekdo, ki vas dobro pozna, vam bo pomagal in rešili boste vse težave. Čaka vas tudi neko lepo sporočilo!

MAGIČNI LIK

Pripravil Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) Priimek, predsednika slovenske vlade,
- (2) ime slovenske profesorice nemškega jezika Žgur,
- (3) priimek nemškega pisatelja Hermann,
- (4) švedsko moško ime,
- (5) ljubkovalno ime za monaškega princa Reinerja.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

			3		1		7	2
					7		6	
				9		8		5
		7			3		4	
5			2	7	6			9
	6		8			2		
8		5			3			
	9		4					
3	2		1		9			

AFORIZMI

Vsakdo lahko vidi tujo osmrtnico, samo svoje ne more!

Gregor B. Hann

Gospa, žal nam je, niste upravičeni do socialne pomoči, saj tukaj piše, da imate dve uporabni ledvici ...

Jurij Kunaver

Največja neumnost je ta, da človek kupi novo denarnico, in to z zadnjim denarjem, ki ga ima v žepu!

Gregor B. Hann

ŠALE

Klošar prodaja časopis Kralji ulice in k njemu pristopi gospod, ki ga nagovori: »Danes pa nimam nič drobiža za vas!« »Nič hudega,« odvrne klošar, »jaz sprejemam tudi debel denar!!«

Gregor B. Hann

Nekateri pijejo na žalost, drugi na veselje, nekateri pa od jutra do večera.

Zmajček

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Franciča Meseno spoznanje, stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

Iskrene čestitke nagradencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Tina Koren iz Ljubljane, Sonja Suhadolc iz Domžal, Terezija Kunstelj iz Ljubljane, Marta Kenda iz Ljubljane, Helena Koren-Kozorog iz Ljubljane, Mitja Podgorelec in Peter Podgorelec iz Ljubljane, Nada Obaid-Vršič iz Ljubljane, Branka Botič iz Ljubljane, Senn Hozjan iz Tišine in Silvija Vodenik iz Gornje Radgone.

KLOPCA

★
NIK

DALEČ V TUJEM MESTU...

KAM KAD GREM
SPAT

BOM ŠEL KAD V
HOTEL

DOBER VEČER
KOLIKO STANE
ZA ENO NOČ?

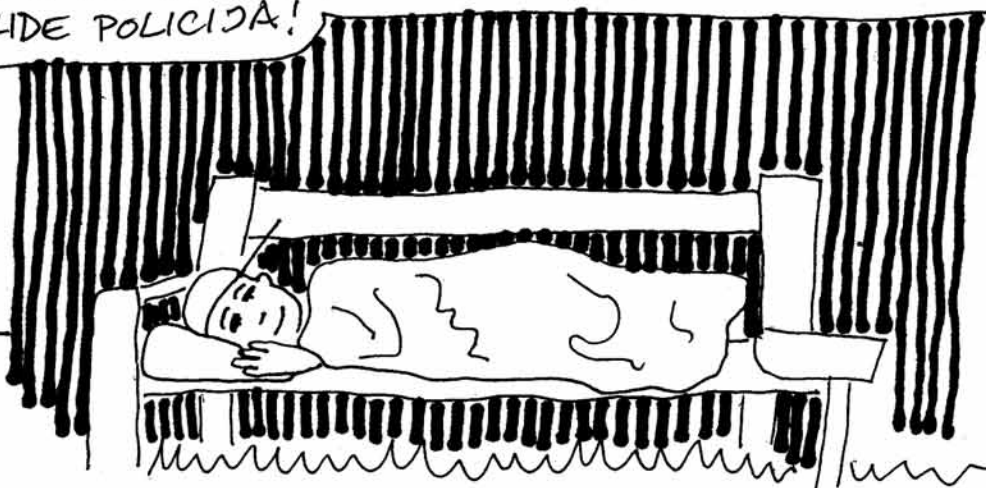
150 EVROV!

NIMAM TOLIKO!

GLEJ ZUNAJ JE KLOPCA, LAHKO PRESHIŠ ZASTONO, RAZEN
ČE NE PRIDE POLICIJA!

END

TANJA

Fotografirala sem se predvsem zato, da bi naredila uslugo, saj ni bilo dovolj kandidatov, Jeana pa sem izbrala, ker je dober človek in je vselej pripravljen pomagati.

